

Komornik Lóránt őrnagy, az országos csendőrségi lovasmérkőzés díjugratásának győztese.

pedig jelentsék meg, hogy neki még dolga van, de rövid idő múlva ő is ott lesz.

A többiektől elválva, Barabás járásőrmester egyenesen a telefonhoz ment és a topleci őrs legénységét a fent jelzett helyekre telefonon kirendelte. Azonkívül telefonon intézkedett, hogy az Orsova vasúttelepi ősről 4 csendőr azonnal menjen a román határon fekvő Vodica-telepre és az így megerősített vodicai őrs a Romániára néző keskeny magyar határt éberrel portyázza és akadályozza meg, hogy a gyilkos esetleg Romániába átszökhessenek. A járásőrmester az Orsova vasút telepi őrsnek állandó vasútügyleti szolgálatot is rendelt, a közeli óasszonyréti őrs legénységét pedig az orsovai őrs megerősítésére berendelte.

A telefonintézkedések megtétele után Barabás járásőrmester is a járásbíróház épületébe ment, és ott átadta a gyanúsított lakásának kulcsát, kérte Szentkirályi bírót, hogy engedje meg, hogy az ott levő csendőrökkel eltávozhassék, mert a szökésben lévő gyanúsított kézrekerítése iránt még különböző intézkedéseket kell sürgősen foganatosítani.

— Kedves járásőrmester úr, a távozása ellen nincsen kifogásom, — válaszolta a vizsgálóbíró — hanem hát csak leülhetne pihenni egy kissé, hiszen mint beteg ember, a sok szaladgálástól már kimerülhetett.

— Hagyjuk a kimerülést, — válaszolta Barabás — ha az ember egész munkát akar végezni, akkor holmi kis gyengeséggel nem szabad törődni. Első az eredmény, azután jöhet csak a pihenés.

— Jó van, járásőrmester úr, akkor én nem tartóztatom — mondta Szentkirályi. — Közlöm azonban önnek, hogy miután az áldozat hulláját sem sikerült még megtalálni, és így én itt mitsem végezhetek, a délutáni vonattal Karánsebesre haza utazom. A tettest elfogás után úgyis Karánsebesre fogják kísérni; az áldozat hulláját pedig, — ha az megkerül — Penyigei kollégám fogja majd felboncoltatni és a boncolásról szóló jegyzőkönyvet betérjeszteni. Tehát Isten önnel, kívánok szerencsét a tettes elfogásához.

A járásbíróház épületéből távozva, Barabás járásőrmester a két csendőrrel és két rendőrrel a városházára ment, ott a rendőrbiztost felkérte, hogy a rendőreit azonnal rendelje ki a Dunapart őrzésére, illetve a csolnakközlekedések ellenőrzésére, nehogy a gyanúsított a hegyek közül lejöve esetleg csolnakon Szerbiába átszökhessenek. Egyben közölte a rendőrbiztossal azt is, hogy a gőzhajóállomást az őrs egyik járőre már megszállva tartja.

A kirendelt csendőröknek a járásőrmester meghagyta, hogy ha a gyanúsítottat esetleg valahol észrevennék, ne tévesszék szem elől és tartózkodási helyét úgy vele, mint a gőzhajóállomáson levő csendőr járőrrel azonnal közöljék.

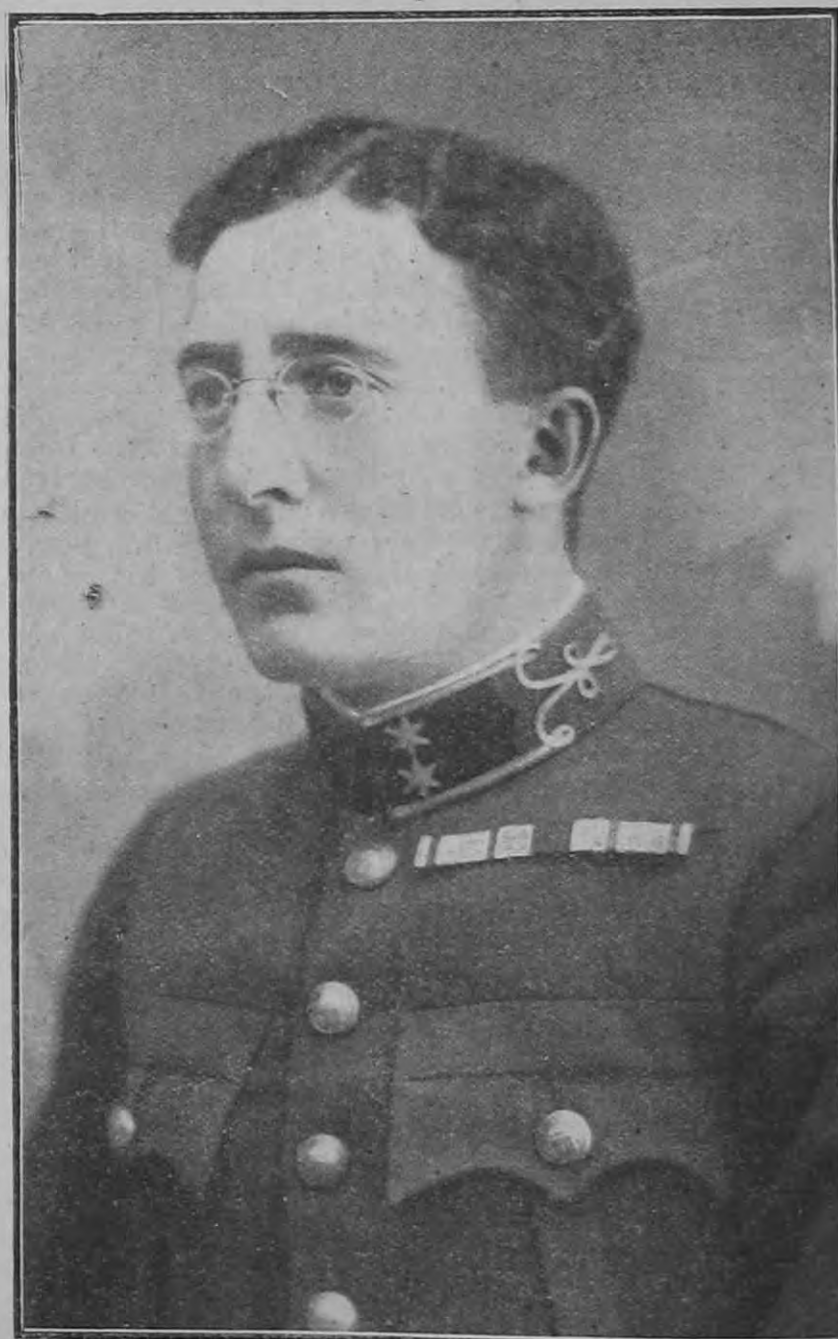
A bekerítésre irányuló ezen utóbbi intézkedése után, Barabás járásőrmester — miután a városháza épületét elhagyták — meghagyta Csiszér őrsvezetőnek, hogy Krivaries csendőrrel vonuljanak be a laktanyába és a további parancsát ott várják be; maga pedig a városba távozott egyik bizalmas emberének a felkeresésére.

Keresett emberét, midőn megtalálta, azt megfelelő utasításokkal ellátta, a Zsupanek község melletti hegyek közé küldötte; ő maga pedig hazatért a lakására ebédelni. Haza érkeztekor, az óasszonyréti őrs 6 főből álló járőreit már a laktanyában találta s így ismét elegendő csendőrrel rendelkezett.

A rendelkezésére álló 8 csendőrből mindjárt egy 2 főből álló járőrt még kiküldött a hegyválté portyázására kirendelt csendőrök megerősítésére azzal, hogy a gyanúsított lakását tartsák szemmel és a felügyeletet egész a „Gracka“ városrészig terjesszék ki.

Úgy alkonyat táján a hegyek közé küldött bizalmi egyén üzenete megjött, azt egy juhászlegény hozta és négy szemközt közölte Barabás járásőrmesterrel; az üzenet leadása után pedig a juhászlegény gyorsan távozott.

Midőn a juhászlegény eltávozott, a járásőrmester magához rendelte Csiszér őrsvezetőt és Krivaries csendőrt és bizalmasan közölte velük a kapott és az általa visszaküldött üzenetet; azután pedig meghagyta nekik, hogy amikor már besötédtet, menjenek fel az „Alion“ hegyen átvezető úgynevezett „csempész“ útra, (igen veszélyes sziklás hegyi út) és ott a „Pihentető“

Pap László főhadnagy, az országos csendőrségi lovasmérkőzés tiszti bajnoka, aki a múlt évben is bajnokságot nyert.

szikla mellett levő eserjésben, az út két oldalán egymással szemben megfelelő távolságra helyezkedjenek lesállításba, és midőn a Románia felé tartó három egyén, egymást követve, ott 11 és 12 óra között áthalad, a közepén haladót gyors mozdulattal ragadják meg és fogják el. Az elfogott egyén lesz a megszökött.

— A hegyről való leszállításnál használják fel segítségül a két kísérő egyént is — mondotta továbbá Barabás járásörmester. — Az őrzéshez pedig még egy 2 főből álló járórt fogok majd a zsupaneki községhez kiküldeni.

A Csiszér őrsvezető és Krivaries esendőrből állott járőr este fél 9 órakor jelentette Barabás járásörmesternek az útbaindulást.

— Tehát menjenek, — mondta a járásörmester — hanem jól vigyázzanak, nehogy valami bajuk essék, mert nagyon valószínű, hogy a gonosztevő revolverrel, vagy valami szúróeszközzel el van látva és kétségbeesésében ahhoz fog nyulni.

Midőn a járőr eltávozott, Barabás járásörmester vacsorához ült. Később pedig intézkedett, hogy egy 2 főből álló járőr menjen a zsupaneki községhez és ott Csiszér őrsvezetőt várja be; azután pedig — mivel már igen kimerültnek érezte magát és fájdalmai is fokozódtak — a laktanya balszárnyát képező földszinti melléképületben levő lakására ment, hogy pihenésre térjen.

Hanem bizony Barabás, még nevének többszöri kérésére sem tudott ágybafeküdni; fent virrasztott lámpa mellett a diványon; egyik szivart és pipa dohányt szíva a másik után, folyton az órát nézegetve. Midőn pedig már az éjfél is elmúlt és a gyanúsított elfogásáról még mindig nem kapott hírt, türelmetlen lett és idegesen bosszankodott, hogy betegsége megakadályozta abban, hogy az elfogásnál ő maga is jelen lehessen.

Midőn türelmetlensége már a legmagasabb fokra hágott, valaki kopogtatott lakásának az ablakán.

Barabás rögtön talpraugrott és felnyitva az ablakot, azon kitekintett, amikor is legnagyobb öröme a hegyek közé küldött bizalmas emberét látta maga előtt.

— Na Gligar, mi újság!? — kérde izgatottan.

— Megvan! — válaszolta a kérdező. — Itt van Csiszér őrsvezető úrnak is az írása, amit a járásörmester úrnak küldött; — ezzel átadta Csiszér őrsvezető szolgálati jegyét a járásörmesternek.

Barabás járásörmester örömtelt arccal olvasta át a jelentést és midőn azt átfutotta, felszólította emberét, hogy térjen be a laktanyába és mondja el, hogy az elfogást miként hajtották végre.

Mikor az illető a laktanyába betért a járásörmester az őrsirodában fogadta, és midőn a lakásáról hozott borral és szivarral megkínálta, feltette a kérdést: — Na Gligar, hogy is történt hát?

— Hát bizony járásörmester úr, először nehezen indult, de azután ment minden, mint a „paranesolat”, — kezdé az illető.

— A „ragyás” Argyelán csak napáldozat táján mutatkozott; mikor hozzánk jött, nagyon levertnek látszott és igen bizalmatlan volt. Később azonban, mikor érezte a bográcsban fővő bürgegyűlés szagát és mert gondolta, hogy mi ottan a hegyek között a gyilkosságról még mit sem tudhatunk, beszédesebb lett és kért bennünket, hogy a vacsorára készülő gulyából engedjük őt is enni, mert a jó szagáról igen megkívánta. Az árát megfizeti. A későbbi beszélgetés során azután említette Argyelán, hogy a feleségét szeretné meglátogatni Romániában, de nincsen útlevele; ha mi átsegítenők őt a határon, megfizetné. Nekem persze csak ez kellett.

A látszat kedvéért először szabadkoztunk, később azonban midőn Argyelán hangoztatta, hogy utunkat jól megfizeti, megegyeztünk vele.

Én azonban kikötöttem, hogy kívánságát csak azon feltétel mellett teljesítjük, és vacsorát is csak akkor adunk neki, ha a vacsorához hoz vagy a Juonnal hozat a Zsupanek szélén levő kiskocsmából egy liter pálinkát.

Emberünk ebbe mindjárt belement, és mivel ő nem mert Zsupaneken mutatkozni, — amit én már előre is tudtam — a pálinkáért Juont küldötte. Így tehát alkalman nyilott üzenetemet a járásörmester úrhoz eljuttatni és a járásörmester úr újabb utasításait Juon útján átvenni.

Hanem hát Juon is ugyancsak megemberelte ám magát, mert olyan gyorsan járt, mint a madár. A rövi-

Bokor László őrmester, az országos esendőrségi lovasmérkőzés legénységi bajnoka.

debb utat használta és a pálinkával olyan hamar visszatért, hogy azon még én magam is elesodálkoztam.

Argyelán tehát nem is sejtette, hogy Juon nemcsak pálinkáért volt, hanem a csendőrlaktanyában is járt.

Mikor Juon a pálinkával visszaérkezett, közösen megvacsoráztunk, vacsora után pedig — mivel már kezdett sötétedni — a birkákat a szálláshoz összereltük. Terelés közben közölte velem a járásörmester úr üzenetét, és ott állapotunk meg abban, hogy emberünket miként fogjuk a csendőrök kezei közé vinni.

Mikor pedig a birkákat mind egy helyre tereltük, leültünk beszélgetni és a vacsoránál megmaradt jó fél üveg pálinkát megiszogatni.

Pálinkázás közben állapotunk meg abban, hogy Argyelánnal ki fog elmenni. De hát erre nézve a juhászokkal én már előre megállapodtam és így az öreg Nyikuláj és az öreg Tódor, meg a bicegő Petru szabadkoztak is, hogy ők nem mennek, mert nem bírják azt a nehéz sziklás utat járni; inkább ott maradnak a birkák mellett.

Tehát a megbeszélés szerint is én meg a Juon ajánlkoztunk. Juon mindjárt kérte is a díját, amit emberünk vonakodás nélkül azonnal a kezünkbe is nyomott, még pedig 1—1 darab 20 koronás aranyat.

A szállásról egész sötétben, úgy 10 óra tájban indultunk el. Elöl ment Juon, hátul pedig én, hogy emberünket mindig szemmel tartahassam... A sziklás és néhol igen meredek úton bizony kimelegedtünk; többször meg is kellett állanunk pihenni, mert emberünk nem igen bírta a fárasztó hegymászást.

Mikor a „Pihentető” közelébe értünk, a Juon megint jól végezte dolgát, mert olyan „szép botlást” csinált, hogy majdnem hasra vágódott és arra olyan hangosan emlegette a „Domnyező”-t, hogy Csiszér őrsvezető úrék tudom jól meghallhatták.

De hát az őrsvezető úrék is kitétek ám magukért, mert mikor hozzájuk értünk, Argyelánt olyan hamar levették a tízkörméről, hogy csuda. Elvégezték azt, kérem, egy szempillantás alatt. Krivaries esendőr úr a lábát, Csiszér őrsvezető úr pedig a jobb karját kapta el és a másik pillanatban Argyelán már a „Pihentető” szikla tövében feküdt kezén és lábán megvasalva. Nekünk a lefogásban nem is kellett segítenünk.

Hanem hát jó is volt, hogy vele oly hamar végezték, mert Argyelán kabátjának külső jobb zsebében egy hatlövetű töltött pisztolyt, belső zsebében pedig egy nagy nyitott bieskát találtunk.

Argyelán megkötötte magát és nem akart saját lábán a hegyről lejönni s így kezén és lábán jól megvasalva nekem meg a Juonnak kellett a vállunkon Zsu-

panekre leszállítani. Hanem a gazember meg is nyomott ám jól bennünket.

Most a zsupaneki községháza tanácstermében ül a nagy asztalhoz vasalva; onnan már nem szökhettek el, mert négyen is vigyáznak rá.

— Jól van, most már tudok mindent — szakította félbe Barabás járásörmester a beszélőt. Köszönöm, Gligor, a szívességét, dolgát igen jól végezte. Hanem mielőtt elmenne, erre a jól sikerült dologra mégegyszer rágyujthatunk ezekre a jó szivarokra.

Az illető, mielőtt a laktanyából távozott volna, a gyilkos által kíséreti díj fejében nekik adott 2 darab 20 koronás aranyat átadta a járásörmesternek.

Emberének távozása után Barabás járásörmester azonnal intézkedett, hogy a terep őrzésére különböző helyekre kirendelt esendőrök és rendőrök bevonuljanak. A szakácsnét pedig felköltötte és meghagyta neki, hogy az őrre bevonuló esendőröket jó meleg étellel várja, mert azok egész nap nemesak meleg, de esetleg hideg ételt sem ehttek. Azután pedig lakására ment lepihenni.

A Csizsér őrvezető vezetése alatt volt 4 főből álló járőr reggel 7 órakor kísérte be a rablógyilkost az orsovai esendőrlaktanyába, kit Barabás járásörmester már türelmetlenül várt.

Midőn a gonosztevő Barabást meglátta, megremegett, azonban nyugodtságot színelte, a terhére rótt bűncselekményt pedig tagadta.

A járásörmester sas szeme azonban mindjárt felfedezett valamit. Meglátta, hogy a gyanúsított vértől lemosott bolyhos szőrű condrajának elején három kis koponyaszilánk van a szövet szőre közé beragadva s midőn azokat azon helyre, ahol találtattak, a bizalmi egyénként a laktanyába rendelt rendőrök előtt cérmával a kabát szövetére felerősítette, kérdezte emberétől, hogy ha ártatlannak vallja magát, akkor a koponyaszilánkokat hol szerezte, miként kerültek azok a kabátjára?

A gonosztevő azonban csak kitérő választ adott és a gyilkosságról még mindég nem akart semmit sem tudni.

Most a járásörmester a laktanyába hozott bűnjeleket rakatta elébe, ugyanakkor pedig alaposan megmotozta és midőn a kabát bélésébe bevarrva volt 14 darab 20 koronás arany is előkerült, a megrögzött gonosztevő megtört és töredelmes vallomást tett.

A beösmérésben levő gyanúsított tettét az alábbiak szerint adta elő:

— Szombaton alkonyat táján, mikor a sörháznál a favágást elvégeztük és ki lettünk fizetve, két favágó társammal együtt bementem a dunaparti kiskoresmába pálinkázni. Ott ahhoz az asztalhoz ültünk le, ahol már Todoreszku ült és szintén pálinkát iszogatótt.

Todoreszkunak, mikor melléje leültünk, már jókedve volt és mivel engem már ösmert — dolgoztunk együtt a petroleumgyárban — nekem is rendelt egy kis üveg pálinkát. Később ezt még kétszer megisméltelte.

Todoreszku a rendelt pálinka árát két ízben is ott az asztalnál előttünk a nyakában lógó zacskóból arannyal fizette s így láttam, hogy zacskójában sok pénz van.

Némi tőprengés után elhatároztam, hogy Todoreszku pénzét minden áron megszerzem. Ezt úgy gondoltam legkönnyebben keresztülvinni, hogy Todoreszku — mivel tudtam, hogy útját a vasúttelep felé fogja venni — valami elhagyott helyen hátulról leütöm és kifosztom.

Megittam tehát pálinkámat és felálltam, hogy távozom, Todoreszku azonban kért, hogy maradjak még és igyam meg vele még egy kis üveggel. De én szabadkozva azt mondtam neki, hogy nem maradhatok, mert dolgom van, s azzal elköszönve az asztalnál levőktől, távoztam. Todoreszku pedig — ki ekkor kenyérrel szalonnát falatozott — még rendelt magának egy kis üveg pálinkát.

Mikor a koresmából kijöttem, hazasiettem a lakásomra és magamhoz vettem egy baltanyélnek kifaragott rövid keményfa-dorongot. Azt a kabátom bal ujjába rejtve gyorsan visszamentem a Dunapartra és ott elrejtözve vártam Todoreszkunak a koresmából való távozását.

Todoreszku a két favágó társammal együtt este 10

óra tájban hagyta el a koresmát és az erdészeti hivatal felé tartott; én pedig észrevétlenül követtem őket. Az erdészeti hivatal előtt a két favágó Todoreszkutól elvált és a hegyalatti „Felső-utca” felé távozott.

Midőn favágó társaim az utca sarkánál befordultak, meggyorsítottam lépteimet és Todoreszkuhoz csatlakoztam, ki a Fő-utcán át szállására, a vasúttelep felé igyekezett.

Todoreszku örült annak, hogy velem ismét találkozott és, hogy vele én is a vasúttelep felé tartok.

Lassan beszélgetve haladtunk keresztül a városon és midőn a Cserna-folyó hídjára értünk, azt indítványoztam, hogy a füzes között vezető rövidebb úton menjünk és kissé ülünk le, mert valami kisebb kavics vagy göröngy a lábamat töri és azt a lyukas cipőmből el kell távolítani.

A kissé ittas Todoreszku indítványomat mindjárt elfogadta és azt mondotta, hogy a holdvilág mellett ő is megkeni lábait a magával hozott olajjal.

A Cserna hídjáról tehát letértünk balra a füzes között vezető gyalogútra és onnan az út melletti füzesbe.

A füzesbe érve, én mindjárt leültem és az egyik cipőmet levetve úgy tettem, mintha a lábamat sértő tárgyat távolítanám el, azután pedig a cipőt gyorsan felhúztam. Ezalatt Todoreszku is mellém telepedett; a sapkáját és az olajos üveget maga mellé letéve, hozzáfogott boeskorainak levetéséhez.

Midőn ő a boeskorai kioldásával volt elfoglalva, én a háta mögé kúszva felállottam és a kabátom ujjában elrejtve volt dorongot észrevétlenül előrántva, azzal a fejére gyors egymásutánban két nagy ütést mértem.

A súlyos ütések után Todoreszku ülő helyzetében megingott és hörögve hanyatt esett; most én a hanyatt fekvő Todoreszkunak a fejét a doronggal addig ütöttem, amíg mozgott, azután a zsebeit gyorsan kikutattam és a nyakában volt pénzes zacskót leszakítva magamhoz vettem.

Később, midőn megolvastam, 17 darab 20 koronás aranyat és 9 korona 28 fillér aprópénzt találtam benne.

Bicskáját, mert csak fanyelű volt, a nadrágja zsebében hagytam. A pénzen kívül más értékesebb tárgy nem volt nála.

Midőn a halott Todoreszkutól a pénzt elszedtem, a hullát a két lábánál fogva behúztam a Csernába és ott a folyó közepe felé jól betoltam, a füzesben maradt dorongot is levittem és messze a folyóba dobtam. Azután pedig ruhámat és kezemet a folyóban a vértől lemosva onnan gyorsan a lakásomra tértem.

Reggel elmentem cipőt, harmonikát, szipkát, gyujtót és dohányfélét vásárolni, és miután a feleségem ügyis elhagyott, az volt a szándékom, hogy Romániába átszököm, mert azt gondoltam, hogy ha rájönnek is arra, hogy Todoreszku én gyilkoltam meg, külföldön mégsem tudnak olyan könnyen feltalálni.

Más mondanivalóm nincsen, mert a többi a járásörmester úr már úgy is tudja — fejezte be a gonosztevő.

Most pedig el vagyok készülve mindenre, azonban csak azt nem tudom magamnak megbocsájtani, hogy én, akinek a bíróságokkal többször akadt dolgom, be hagytam magamat csapatni a ravasz juhászokkal.

A gyanúsítottat még azon a napon Karánsebesre kísérték és az ottani kir. ügyészségnek tényvázlat mellett átadták.

A sértett Todoreszku Tódor hulláját az eset után csak napok múlva találták fel a Cserna folyó torkolatánál az orsovai kis erdő mellett, hol a folyó árja által kimosott fák gyökereibe volt fennakadva. Csak a véletlenül mult, hogy a hullát magyar területen halászták ki, mert az a Duna vizétől már csak mintegy 20–30 méternyire volt a Cserna torkolatában. Ha a hulla az Orsovánál igen széles Dunába került volna, akkor azt aligha lehetett volna feltalálni.

A hulláról és annak boncolásáról felvett jegyzőkönyvben foglaltak egyeztek a tettes beismerő vallomásával. Tettes az áldozatát tényleg boeskor levétel közben ütötte le, mert az áldozat lábán talált boeskorok egyike már meg volt oldva.

A fejsérülésen kívül a hullán más sérülés nem találtatott; a fejsérülés azonban azt igazolta, hogy tettes áldozatával vadállati kegyetlenséggel bánt el, mert nemesak a koponyát, hanem az arcereszt is teljesen összeroncsolta.

Képek a csendőrségi országos lovasmérkőzésről: A tiszteletdíjak.

A gyilkosságnál használt keményfadorongot nem lehetett feltalálni, mert azt még a tett éjjelén a Cserna, illetve a Duna magyar területről elvitte.

*

A leírt eset után mintegy négy hónap múlva, a karánsebesi törvényszéki épület „Tanúk szobájá”-ban Szentkirályi Zoltán vizsgálóbíró felkereste Barabás járásörmezt és kérte, hogy ha a gyilkossági ügy főtárgyalását befejezték, őt az irodájában keresse fel, mert ezen újból szőnyegre került esetet illetőleg szeretne vele egy kis eszmecsere-t folytatni.

A főtárgyalás a délutáni órákig húzódván, Barabás járásörmez délután 5 órakor lépett be a vizsgálóbíró szobájába.

A járásörmez beléptekor Szentkirályi vizsgálóbíró felkelve asztalától, vendége elé sietett s midőn őt székekkel és szivarral megkínálta, mondotta:

— Igazán nagyon örülök, hogy volt szíves felkeresni, járásörmez úr; már régen vártam az alkalmat, hogy Önnel találkozhatnék. Tudja, a ma tárgyalt gyilkossági eset érdekelt engem, arra vonatkozólag óhajtottam Öntől egyet-mást megtudni, — válaszolva a vizsgálóbíró. Ugyanis midőn az eset történetkor Orsován voltam, az ügyvel kapcsolatos vizsgálóbírói teendőket nem tudtam elvégezni, mert az áldozat hulláját akkor nem tudtuk a Cserna folyóban feltalálni, a tettes pedig szokásból volt s így kénytelen voltam Karánsebesre visszatérni. Visszatérésem előtt pedig a kívánt felvilágosításokat nem kaphattam meg, mert Ön a megszökött gyanúsított kézrekerítésével volt igen elfoglalva, amiben én, mint vizsgálóbíró, az eredmény esetleges hátrányára egy percre sem akadályozhattam.

Most azonban, „azt hiszem, nem hajt bennünket a tatár” — az esetet így nyugodtan átvehetjük; remélve, hogy a járásörmez úr lesz szíves megadni a kívánt felvilágosításokat?

— Teljes készséggel, csak kérdezzen a vizsgálóbíró úr — válaszolta Barabás járásörmez.

— Mondja meg tehát kérem — adta fel a kérdést a vizsgálóbíró — hogy arról a bizonyos sapkáról, amely

semiben sem különbözött a Krassó-Szörény megye déli vidékén általában használt sapkáktól, miből következett olyan gyorsan és határozottan, hogy az Todorcszku Tódoré volt és hogy ő az áldozat?

— Azt igen egyszerű okból tehettem, — válaszolta a járásörmez. Én örskörletemben, sőt mint járásparancsnok, még azon kívül is, elég jó helyi és személyi ismerettel rendelkezem; a megboldogult Todorcszku Tódort is ismertem különös szokásaival együtt.

A vallási örületben szenvedő félkegyelmű Todorcszkunak az volt a mániája, hogy az Istent csak levett főveggel lehet igazán tisztelni. Ezért ő folytonosan, még télen is, főveg nélkül járt és a sapkáját mindig a kezében, vagy pedig a hóna alatt hordozta.

Mint napszámos a petróleumgyárban dolgozott, de csak akkor, amikor éppen kedve tartotta. A gyár azért nem küldötte el, mert ha dolgozott, igen megbízható és szorgalmas volt. Ha nem dolgozott, többnyire a szabadban csatangolt; az éjjeleket is a vasúttelep szélén egy nyitott félszerben vagy a közelben legeltető juhászok között a szabad ég alatt töltötte. Szeszest italt, 3–4 kis üveg pálinkát, egy héten csak egyszer és pedig kizárólag szombaton este a dunaparti kis korezmában ivott.

Az Istenfélő Todorcszku igen jól viselte magát, még csak kihágást sem követett el soha. Mint jó munkás, — különösen ha éjjel is dolgozott — szépen keresett és megtakarított pénzét mindig aranyba váltotta be és azt nyakában lógó vászonzacskóban hordozta.

Utóbbi időben Todorcszkunak a lába fájt, illetve lábszárjai valamitől kisebesedtek; midőn egy alkalommal őt az utcán megszólítottam, arról nekem is panaszkodott és azt mondotta, hogy lábait olajjal szokta kengetni, mert attól a sebek hamarabb gyógyulnak és lehullanak; azért viszi most is az üvegben az olajat. Az olajos üvegére tehát ebből az időből emlékeztem, mert olyan különös alakú volt.

Mikor a helyszínt alaposan megtekintve, a vértócsa mellett talált sapkát és olajos üveget kezembe vettem, nem volt nehéz kitalálnom, hogy az áldozat kiesoda, mikor egy olyan sapka került a kezembe, amely belül

még teljesen tiszta, kívül ellenben igen piszkos és elhasznált volt, és e mellett feküdt az a bizonyos olajos üveg, amelyet látásból már ismertem. De a rendőrök is jelentették, hogy eltűnésről addig senki sem tett feljelentést s így nem is gondolhattam mást, mint hogy csakis a félkegyelmű Todoreszku Tódor lehet az áldozat, aki pénzét mindig magánál hordja s ha nem dolgozik, állandóan a szabadban csatangol.

— Hát hogyan vélt az olajos üvegről a gyilkos nyomára jönni, mikor én azon semmiféle nyomot nem fedeztem fel? — tette fel a másik kérdést Szentkirályi vizsgálóbíró.

— Bizonyítékot tartalmazó nyomot azon én sem találtam — válaszolta a járásörmester — de nekem akkor az üvegre azért volt szükségem, hogy megtudjam, hogy Todoreszku az olajat mikor vásárolta és hogy ki volt vele az üzletben, mikor az olajért fizetett.

Elmentem tehát az olajos üveggel abba a fűszerüzletbe, ahol Todoreszku az olajat szokta vásárolni, de bizony ott nem sok szerencsével jártam, mert azt a felvilágosítást kaptam, hogy az olaj vásárlásánál Todoreszku egyedül volt és aprópénzzel fizetett.

A kapott semmitmondó felvilágosítás után kissé meghökkenem, hogy esetleg nem tudok hamarosan a tettes nyomára jönni.

Elhagyva tehát az üzletet, ott az utcán gondolkodóba estem; azon gondolkodtam, hogy Todoreszku az előző napon ugyan hol fordulhatott meg. Ezt azonban először igen nehéznek véltem eltalálni, mert — mint az előbb is említém — ő mindenfelé szokott csatangolni. Töprengés közben azonban egyszer csak eszembe jutott, hogy a gyilkosság előtt való napon éppen szombat volt, s így feltételeztem, hogy Todoreszku az elmaradhatatlan 3—4 kis üveg pálinkáért a dunaparti kis kocsimát bizonyára igénybe vette, ahol rendszeren, csupa dícsékvésből, a nyakában lógó nagy erszényből arannyal szokott fizetni.

Mikor a kocsmai pálinkázás eszembe jutott, mindjárt arra gondoltam, hogy a gyilkossági eset rúgóját ott kell keresni.

Azonnal elmentem tehát a dunaparti kis kocsimába, és bizony nem csalódtam, mert a kocsimárostól megtudtam, hogy Todoreszku az előző napon este 10 óráig tényleg ott volt és negyed magával, vagyis két favágóval és egy szintén munkás kinézésű himlőhelyes arcú egyénnel pálinkát iszogatót, melynek árát — szokásához híven — arannyal fizette ki.

A kocsimáros a Todoreszkuval volt három egyén közül névleg csak az egyik favágót tudta megnevezni, és azt állította, hogy a két favágó boeskort, a himlőhelyes arcú munkáskinézésű egyén pedig cipőt viselt. Ez utóbbi, mikor a Todoreszku által neki rendelt két kisüveg pálinkát megitta, a többieket otthagya este 9 óra tájban a kocsimából eltávozott.

A kocsimáros azt is mondotta, hogy a himlőhelyes arcú, cipőt viselő egyént a kocsimájában és az utcán már többször látta, azonban annak nevét, vagy lakását nem tudja.

Nekem pedig minden áron a cipős atyafira volt szükségem, mert a helyszínen a tettes után sarkos lábhelitől eredő nyom volt található.

Ha a kocsimáros a himlőhelyes munkáskinézésű egyént már többször látta, akkor az idegen, különösen pedig külföldi nem lehet, tehát azt csakis Orsován, vagy annak körletében kell keresni.

Még ott a kocsimáros lakásán felvonultattam tehát agyamban az örsöm körletében lakó általam ösmert himlőhelyes egyéneket és a kocsimáros leírása alapján mindjárt rájöttem, hogy az illető nem lehet más, mint a petróleumgyárból elbocsájtott Argyelán Demeter nevű román napszámos. Meg is fogamzott agyamban mindjárt az a gondolat, hogy a gyilkosságot a közártalmú Argyelán követhette el, mert őt — ki különböző bűneseményekért, köztük rablásért is volt már elítélve — gyilkosság elkövetésére is képesnek tartottam.

A kocsimát elhagyva elindultam tehát a kocsimáros által névleg megnevezett favágót felkeresni, hogy tőle határozottan megtudjam, hogy az előző este ki volt a társaságukban, vagyis, hogy ki volt az a himlőhelyes egyén, aki velük egy asztalnál iszogatót.

Utam sikerrel járt, mert az illető favágót éppen otthon találtam, aki mindjárt mondotta, hogy a velük

volt himlőhelyes egyént Argyelán Demeternek hívják, ki neki és favágó társának az előző héten a favágásnál segédkezett. A favágó neje pedig, mikor meghallotta, hogy ki felől érdeklődöm, közölte velem, hogy pár perccel előbb tért haza a piacról és útközben találkozott Argyelánnal, aki a „Grackában“ levő lakása felé tartott. Ő megállította Argyelánt és szoba elegyedett vele, amikor is beszéd közben, csomagjait megtapogatva, kérdezte tőle, hogy a csomagokban mit visz? Argyelán azt mondotta, hogy a nagyobbik csomagban harmónika, a kisebbikben pedig cipő van.

Erre én az asszonytól megkérdeztem, hogy úgy a harmónika, mint a cipő hogyan és mibe volt csomagolva, esetleg látta-e a jelzett cikkeket? A bőbeszédű asszony azután elmondotta, hogy a csomagban volt cikkeket nem látta, de a nagyobbik csomagot jól megtapogatta és abban tényleg harmónikát érzett, a cipőt azonban nem érezhette, mert az dobozban volt. Mindkét csomag, — mint ahogy a boltokban szokták — gondosan papirba volt csomagolva és spárgával átkötve. Kérdezte is Argyelántól, hogy a harmónikát és a cipőt talán most vette? Mire Argyelán azt felelte, hogy nem vette, hanem egy kiszívott tajtékpipáért meg egy rojtos bőrdohányzacskóért egy ismerősétől kapta.

Én mindjárt tisztában voltam vele, hogy Argyelán az asszonynak hazudott, mert ha a harmónika és a cipő valamelyik ismerősétől került volna a birtokába, azok bizonyára nem lettek volna olyan gondosan — mint ahogy azt az asszony állította — kereskedői módra papirba és a cipő még dobozba is csomagolva. Argyelán a harmónikát és a cipőt valamelyik üzletben csakis akkor vásárolhatta és minden valószínűség szerint a rablott pénzből, mert az előző héten, a favágó állítása szerint, csak 15 koronát keresett, abból pedig a két tárgyat meg nem vehette.

Most már utamat egyenesen a főteán levő, hangszereket is árúsító bazárüzletnek vettem, ahol a főnöktől megtudtam, hogy a himlőhelyes Argyelán rövid idővel ezelőtt tényleg ott járt és 28 koronáért egy háromsoros harmónikát és egy díszesebb kivitelű cigarettaszípkát vásárolt, amely tárgyakért egy darab 20 koronás és egy darab 10 koronás arannyal fizetett.

Az itt nyert felvilágosítás alapján átmentem a cipőüzletbe, ahol közölték velem, hogy emberem ott egy pár 44-es számú „box“, tehát jobb minőségű, úgynevezett „cúgos“ cipőt vásárolt 16 koronáért. A cipőért egy darab 20 koronás arannyal fizetett és azután az üzletből kilépve, balra gyorsan távozott.

Én most már teljesen tisztában voltam azzal, hogy helyes nyomon járok. Argyelán tehát a harmónikát, cipőt és a cigarettaszípkát a Todoreszkutól rabolt aranyon vásárolta. Nem is maradt tehát most már más hátra, mint gyorsan megállapítani, hogy Argyelán hol tartózkodik, erre nézve pedig támpontul szolgált a favágó mejének az a közlése, hogy mikor ő Argyelántól elvált, Argyelán a „grackai“ lakása felé tartott.

Meggyőződést szerzendő arról, hogy Argyelán tényleg a lakására ment-e, puhatolódzás végett a „Gracka“ szorosba vezető rövid mellékútea sarkán levő vegyeskereskedésbe mentem, ahol az üzlettulajdonostól, aki egyébként egyik igen jó ismerősöm, megtudtam, hogy midőn ő mintegy félórával előbb az üzlet ajtajában állott, Argyelán gyors léptekkel a belváros felől jött, kezében két csomaggal. Az üzlethez érve oda betért, ott megivott egy kis üveg pálinkát, azonkívül vásárolt két csomag cigarettadohányt és két doboz gyufát és midőn azok árát aprópénzzel kifizette, rövid otttartózkodás után a lakása felé távozott.

A hallottak után tehát biztosra kellett vennem, hogy a rablógyilkos Argyelán a hegy oldalában levő lakásán tartózkodik.

Gyorsan magamhoz vontam tehát csendőreimet és a bizalmi egyénként igénybe vett két városi rendőrt és megkíséreltük az elfogást.

Arról pedig, hogy kíséretünk kudarcra járt, vagyis, hogy a gyilkos kisiklott kezeink közül, a vizsgálóbíró úr már tudomással bír, mert akkor arról a vizsgálóbíró úrnak tettünk jelentést — fejezé be elbeszélését Barabás járásörmester.

— Igen, azt tudom, hogy akkor az elfogás nem sikerült, — válaszolta a vizsgálóbíró — de hát én most nem is arra vagyok kíváncsi, hogy az akkor miért

Képek a csendőrségi országos lovasmérkőzésről: A díjkiosztás. A kép azt a jelenetet mutatja, amint a belügyminiszter neje Komornik Lóránt őrnagynak, a díjugratás győztesének, átnyújtja a belügyminiszter tiszteletdíját.

nem sikerült, hanem azt szeretném még tudni, hogy járásőrmester úr a rendelkezésére állott igen csekélynek mondható erővel, hogyan tudta a hegyek közé menekült szökevényt olyan rövid idő alatt kézre keríteni?

— A gonosztevőnek kezeink közül való kisiklása engem bizony kellemetlenül érintett, — folytatta Barabás járásőrmester — azonban nem adtam fel a reményt, hogy azt rövid idő alatt mégis kézre tudjuk keríteni.

Tehát mikor a rablógyilkos előlünk Zsupanek község irányába a sűrű erdővel borított hegyek közé menekült, első dolgom volt a bekerítő gyűrűt úgy megcsinálni, hogy abból az illető ki ne juthasson. Bár nem tartottam valószínűnek, hogy a gonosztevő Magyarország belseje felé, vagy a Dunán keresztül Szerbiába vegye útját, mégis számolva az eshetőségekkel, a bekerítő gyűrűt úgy formáltam meg, hogy emberem előtt minden út el legyen vágva. Az ország belseje felé vezető utakat és a Romániára néző ottani keskeny magyar határt csendőrökkel szállottam meg, míg a Duna partját a rendelkezéseimre boesájtott rendőrökkel őriztettem.

Hogy miért nem tartottam lehetségesnek azt, hogy a gyanúsított az ország belseje felé, vagy Szerbiának vegye útját, ezt abból következtettem, hogy a gonosztevőnek már többször volt dolga a magyar csendőrökkel, illetve a magyar rendőrhatóságokkal s így bizonyára tudnia kellett, hogy ha az ország belseje felé menekül, ott hamarosan kézre fog kerülni. A Szerbiába való átkelést pedig meg sem kísérelhette, mert akkor esolnakszerzés közben tette volna ki magát az elfogás veszélyének.

A gonosztevő előlünk Románia irányába menekült, tehát fel kellett tételeznem, hogy mint románajkú egyén arra fog törekedni, hogy Romániába jusson, hol a nép nyelvét értve jobban tud elrejtőzni és magának valami foglalkozást szerezni.

Hogy az illető a Romániába való átjutást titkos utakon fogja csak megkísérelni, azzal én, — aki az ottani határszéli viszonyokat jól ismerem — tisztában

voltam; de tudtam azt is, hogy az alig járható titkos, úgynevezett „csempész“ utakat csak a „hivatásos“ csempészek és a hegyek között tartozkodó pásztorok ismerik.

A csendőrök elől menekült gyilkosnak nem volt alkalma csempészekkel szövetkezni s így fel kellett tételeznem, — amiben később nem is csalódtam — hogy a gonosztevő a határon való kalauzolás végett a zsupaneki hegyeken legeltető pásztorokhoz fog fordulni. Tehát mikor a bekerítésre irányuló intézkedéseket megtettem, első dolgom az volt, hogy a pásztorokkal észrevétlenül érintkezésbe lépjek.

Azonnal felkerestem tehát egyik megbízható emberem, — ki előbb szintén pásztorokodással foglalkozott — és azt kellett utasításokkal ellátva a zsupaneki hegyek közé küldöttem az ott legeltető juhászokhoz.

Ez az emberem a reá bízott feladatot a juhászok segítségével fényesen megoldotta, mert a szökésben volt gyilkos, még ugyanazon nap éjjel előtt kezébe került az „Alion“ hegyen átvezető „csempész“ úton lesben állott járőrömmek.

— Na járásőrmester úr, most már tudok mindent — mondta Szentkirályi vizsgálóbíró. Ön ezen rablógyilkossági esetet különös „bravúrral“ oldotta meg, mert még a tettest is a csendőrök kezei közé vitette.

Mikor Barabás járásőrmester Karánsebesről Orsovára hazaérkezett, — mint aki dolgát jól végezte — meglegedetten ült le íróasztalához a tényvázlat fogalmazványára rávezetni, hogy: sértett Todoroszku Tódor gyilkosa és kirablója, Argyelán Demeter napszámos a karánsebesi kir. törvényszék által életfogytiglani fegyházra ítéltetett.

Igy történt ez bizony szóról-szóra. Olvassátok, bajtársak és tanuljatok belőle. A Barabás járásőrmestereknek köszönhetjük, hogy azzá lettünk, amik voltunk, s addig leszünk tisztelték és becsültek, amíg Barabás járásőrmestereink lesznek. Ez legyen a tanulsága az én talán kissé hosszúra is nyúlt történetemnek.

A MI HŐSEINK

Vitéz Diószegi (Derjanicz) Imre tiszthelyettes.

Diószegi tiszthelyettes az 1914—15. évi apróbb dunai önkéntes átkeléseknél edződött harcossá. Már ezekben az években megszerezte a bánáti hadseregparancsnokság díesérő okiratát és a másodosztályú ezüst vitézségi érmét, ami egy sikeres dunai átkelésnek volt az eredménye.

Amikor aztán a harcok színtere Szerbiába helyeződött át, önkéntes jelentkezés folytán a Hirsch Hugó alezredes (Brunn) zászlóaljához került, ahol a 3. számú portyázó század (Streifkompagnie No. 3.) 3. szakaszának lett a parancsnoka.

A portyázó század résztvett a diadalmias előnyomulás minden mozzanatában s 1917. év október

Vitéz Diószegi (Derjanicz) Imre tiszthelyettes.

havában Albániában Elbasszántól délkeletre a Turje (1790 m.) magaslaton foglalt figyelő állást. A Turje-magaslat fekvésénél fogva bevehetetlennek látszott s a szerbek ezen a részen nem is próbálkoztak. Annál inkább szorongatták azonban a Skumbi völgyében elhelyezkedő német és bolgár csapatokat.

A németek és bolgárok vitézül harcoltak, de a szerb túlerő elől kénytelenek voltak kitérni, ami által köztük és az osztrák-magyar csapatok között az összeköttetés megszakadt és az egész frontrészt a felgöngyölítés veszélye fenyegette.

E veszély elhárítása végett a 3. portyázó század azt a parancsot kapta, hogy október 30-án reggel 5 órakor álláspontját hagyja el s Stravaj-Propisti irányában, a Skumbi völgyébe leereszkedve, az előnyomulásban levő ellenséges erőket támadja meg s az összeköttetést helyreállítva, a német és bol-

gár csapatok új állásban leendő elhelyezkedését sikeres támadásával segítse elő.

A század a kitűzött időben el is indult. Zöme az állásponttól délre húzódó 1624-es magaslati vonalról ereszkedett alá, míg Diószegi szakasza, mint bal oldalvéd, a Proni Stravanje déli lejtőjén nyomult előre Stravanje Slatina irányába, hogy a Skumbi völgyébe érhessen.

Egy órai erőltetett menetelés után már hallani lehetett a puskaropogást... Kevéssel rá pedig egy erdőtisztásról kivehető volt a völgyben visszavonuló német és bolgár rajvonal s az azt követő szerb zászlóaljaik.

Diószegi tiszthelyettes látva azt, hogy a szerbek hátába és oldalába kerülhet, azonnal intézkedett. Egy négy főből álló járőrt küldött a visszavonuló bolgár csapatokhoz azzal a jelentéssel, hogy a portyázó század előnyomulóban van, ő pedig szakaszával Stravanje irányában hátba és oldalba támadja az előnyomuló szerb csapatokat. Egyidejűleg századparancsnokát is értesítette.

Majd aztán szakaszát megfelelően elosztva, megtámadta az ellenséget. A hátulról és oldalról kapott erős és hatásos puskatűzben az ellenség megtorpant, majd amikor az egész század beavatkozott a harcba, előnyomulását is megszüntette. Ellentámadásra azonban nem volt ideje, mert egyszerre csak oldalról és hátulról felharsant a „hurra“ s a közben időt nyert németek és bolgárok is ellentámadásba mentek át, amire a szerbek fejüket vesztve hanyatt-homlok menekültek, több mint száz halottat és számos sebesültet hagyva az ütközet színhelyén.

Diószegi meglepő támadásával lehetővé tette, hogy a németek és bolgárok eredeti állásukat foglalják el s nem kényszerültek új állásokban elhelyezkedni, aminek elősegítése volt pedig tulajdonképpen századának a feladata.

Századparancsnoka ezt írja róla: „A leírt és vázolt akcióban, mint a század parancsnoka, személyesen résztvettem, miért is felelősségem tudatában kijelentem, hogy e sikerült fegyvertény *Derjanicz Imre csendőr, c. őrmester ügyes és bátor vezetésének, de főképen személyes magatartásának — mellyel legénységébe önbizalmat és bátorságot öntött — volt köszönhető*, amit hadosztályparancsnokságunk a kitüntetéseknek soron kívüli kiadásával szintén elismert. Szivásy Rezső s. k., főhadnagy.“

Nyolc nappal a sikeres támadás után már ott ragyogott Diószegi mellén az 1. osztályú ezüst vitézségi érem. Hősi cselekedete művészi rajzban is megörökítést nyert, hogy országszerte hirdesse a magyar csendőr kiváló vitézségét.

A nagyobb rész inkább javasolni szeret nagy tetteket, mint azokat gyakorolni. Széchenyi.

Képek az otrantói tengeri ütközet tizedik évfordulójának megünnepléséről: Scitovszky Béla belügyminiszter megkoszorúzza az emléktáblát.

KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

A spanyol csendőrség.

Dezséri BACHÓ LÁSZLÓ százados fordítása.

(9. közlemény.)

212. Ha az őrsnek a vásárok és búcsúk, vagy ünnepek napjain nem volna más különös ellátandó szolgálata, akkor az őrs a helyszínen az őrs teljes létszámával jelenik meg, hogy szükség esetén a törvények tiszteletbentartását könnyebben kierőszakolhassa.

213. Körzetének összes utait, ösvényeit, szakadékait és erdeit rajzban is tartsa nyilván, azokat a legpontosabban tanulmányozza s a terep pontos és teljes ismeretét alantásaitól minden körülmények között követelje meg.

214. Ha olyan őrsöt vezet, melynek székhelyén keresztül posta vagy utasszállító kocsijáratok közlekednek, legyen gondja arra, hogy az utat a járatok áthaladásának idejében különböző irányban fokozott figyelemmel őriztesse mindaddig, míg azok területén át nem haladtak s szükség esetén részesítse azokat a kellő védelemben.

215. Ha a posta- vagy kocsijárat nem érkeznek meg az előírt időben, az őrsparancsnok az érkezési irányba őrsjáratot küld ki, melynek kötelessége az útvonal biztonságát mindaddig ellenőrizni és biztosítani, míg az esedékes posta- vagy kocsijárat nem találkozik, vagy késésének okáról megbízható értesülést nem szerez.

216. Ha valamely nyilvános vagy magánkocsi utasai kényszerítve lennének a kocsi megrongálódása következtében az őrs területén utazásukat megszakítani, az őrsparancsnok kötelessége arról gondoskodni, hogy ezen utasok minden szükséges támogatásban részesüljenek.

217. Ha valaki azzal jelentkezik az őrsparancsnokságnál, hogy pénzt vagy más értéktárgyat kell szállítania, az őrsparancsnoknak kötelessége neki a kívánt segítséget megadni.

218. Ha az őrs székhelyén egy tábornok, vagy pedig a tartomány polgári kormányzója megjelenik, az őrs parancsnok szabályszerűen jelentkezik parancsok, vagy utasítások kikérése végett.

219. Legalább kéthavonta bejárja a őrs területén fekvő összes községeket és magányos tereptárgyakat, érintkezésbe lép a hatóságokkal, tájékozódik ezeknél a közbiztonság fokáról és megbeszéli velük az esetleg még életbeléptetendő intézkedéseket, ha valamely területen elkövetett bűncselekmények, vagy okozott károk ilyeneket szükségessé tennének; a helyszínen intézkedik a tettesek kinyomozása és a csendőri szolgálat intenzívebb ellátása érdekében.

220. Oktassa ki alantásait, hogy a posta- és utasszállító kocsijáratok kiindulási pontjain, szóváltások és veselkedések elkerülése végett a következő elindítási sorrendet tartsa be:

221. 1. Állami hivatalos posta; 2. magánposta; 3. külföldi posta; 4. magánszemélyek abban a sorrendben, melyben az indulási állomásra érkeztek.

222. Minden őrsparancsnoknak, de különösen az országutak mentén fekvő őrsök parancsnokainak kötelességük a szomszédos őrsöket minden tudomásukra jutott fontos eseményről, különösen pedig fegyveres események megjelenéséről azonnal értesíteni.

223. Rablás vagy lopás esetén az őrsparancsnok mindent kövessen el a tettes kinyomozása és az elrablott tárgyaknak jogos tulajdonosaikhoz való visszajuttatása érdekében, aminek mindig elismervényeiben kell megtörténnie. A tettesek, elfogatásuk esetén, az illetékes bíróságnak adandók át. Ha a tettesek elmenekültek, menekülésük iránya a szomszédos őrsöknek tudomásukra hozandók, hogy azok az üldözést az egész vonalon felvehessék.

224. Ha az őrs területén szegényház van, akkor a koldusok ennek adandók át.

225. Ha az őrsparancsnoknak olyan esemény jut tudomására, mely a köznyugalmat veszélyeztetni, tegyen azonnal jelentést és pedig lehetőleg szóbelileg, a legközelebbi polgári hatóságnak, a századparancsnoknak, írásban a tartomány kormányzójának, a tercio parancs-

nokának és a csendőrség főparancsnokának; egyidejűleg pedig jelentse be az esetet a tartomány katonai főparancsnokának is.

226. Lázadás esetén pontosan tartsa be a csendőrségnek erre az esetre szóló előírásait, minden áron igyekezzék a lázadók felett fölényben maradni és a köznyugalmat, valamint a törvény uralmát helyreállítani.

227. Az előírt ünnepnapokon, ha a szolgálat megengedi, az őrs legénysége a szentmisére a templomba megy s a laktanyában csak egy ügyeletet hagy hátra. Az őrsparancsnok arra is ügyeljen, hogy a legénység vallásos kötelességének eleget tegyen, miután ebben is, mint minden másban, a csendőrségnek kell jó példával előljárnia.

XII. FEJEZET.

A századparancsnok kötelességei.

228. A századparancsnok kötelessége betartani és az őrsökkel betartatni a királyi rendeleteket, a csendőrség szolgálati szabályzatát és ABC-jét, valamint a fellettes parancsnokságok és hatóságok által esetről-esetre kiadott rendeleteket.

229. Nyilvántartást vezetnek a század örseinek működési területéről, parancsnokairól és legénységéről, továbbá az őrsök laktanyáinak leltáráról.

230. Feljegyzéseket vezetnek a század területén és az őrsök körzetein áthaladó összes utakról, a községekben megtartott vásárokról, búcsúkról és ünnepélyekről, a koresmákról, csapszékekről és mindennemű más nyilvános helyről, a hidakról, azonkívül mindazon fontos és tudnivaló dologról, mely a század területén kívül két mértföldnyi távolságban található.

231. A századparancsnok a század területén közlekedő postakocsik és a vonatok menetrendjeit nyilván tartani köteles.

232. Ugyanígy nyilvántartja azon veszélyesebb helyek, mint szakadékok, hegyoldalak, s a terep mindazon pontjainak jegyzékét, ahol a nyilvános kocsijáratok kirablása a legkönnyebb.

233. Területén tartandó országos vásárok alkalmával a rend mintaszerű fenntartása és az utak fokozottabb őrzése érdekében a parancsokat ő adja ki.

234. Területének összes vizsgálóbíróit, az összes községek polgármestereit és titkárait nyilvántartani köteles.

235. Területének terepét részletesen tanulmányozni köteles, úgy, hogy egyévi ott-tartózkodás után annak összes utait és ösvényeit úgy éjjel, mint nappal vezető nélkül megtalálja, ami úgy érthető el, hogy alárendeltjeinek szolgálatát a helyszínen állandóan ellenőrzi.

236. Gyakori ellenőrzés által győződjék meg arról, hogy a járőrök ugyanazon felszereléssel vonuljanak ki, mint ahogyan a laktanyában szolgálatot teljesítenek s ne tűrje, hogy a külszolgálatban az előírt felszerelési tárgyakon kívül mást is viseljenek; ugyancsak ellenőrizze azt is, hogy a járőrök a külszolgálatról az előírt időben térjenek vissza.

237. A legénység jó és bőséges ellátásáról gyakran győződjék meg.

238. Ha területén rablás vagy más bűntény történik, a századparancsnok szálljon ki a helyszínére és a bűnösök üldözését személyesen vezesse és az elrablott tárgyaknak jogos tulajdonosukhoz való visszaadását ellenőrizze. Az elfogott tettest adassa át az illetékes bíróságnak, azután pedig vizsgálja meg körülményesen, hogy a bűncselekmény elkövetésének a helyén és idejében az ott szolgálatot teljesített járőr hogyan teljesítette a szolgálatot.

239. Ha a bűntett tettéseit az első negyvennyolc óra alatt nem lehetett kézrekeríteni, akkor még állhatatosabb nyomozást vezet be, mert a tapasztalat szerint a gonosztevők, kiket az első pillanatokban kézrekeríteni nem lehetett, egy idő múlva — a tapasztalat szerint — rendszeren elárulják magukat.

240. Ilyen esetekben a nyomozásnak elsősorban azon egyének ellen kell irányulnia, kik mint hírhedt és gyanús egyének vannak nyilvántartva és akik, mint ilyenek, a bűncselekmény elkövetésével elsősorban gyanúsíthatók.

241. Irattárát a csendőrségnél előírt módon vezeti és meggyőződik arról, hogy alárendeltjeinek irodai munkái ugyanazon gondossággal és tisztasággal kezeltesse.

242. Gyakran, de minden három hónapban legalább egyszer a területén fekvő összes őrsöket megvizsgálni köteles. Ugyancsak gyakran vizsgálja meg a községeket, a házesoportokat, azután a gyanús helyeket és győződjék meg arról, hogy az őrsparancsnokok az előírt módon teljesítik-e a szolgálatot. Ezen szemlék alkalmával a szolgálat legpontosabb és legegyszerűbb ellátása érdekében adatokat gyűjtsön.

243. Ha alárendeltjeinek bármelyike szolgálatának ellátása közben idegen személyek által zavartatik, vagy ha parancsok ellenállásra talál, a századparancsnok azonnal szálljon ki a helyszínére, folytassa le a szükséges vizsgálatot s a körülményekhez képest intézkedjék; bűncselekmény esetén a katonai büntető-törvénykönyv szabályai szerint járjon el.

244. Az összes hatóságokkal szemben legyen figyelmes és udvarias, hogy azok a csendőrségről a legjobb véleménnyel legyenek; különösen az írásbeli érintkezésben a legnagyobb udvariasságot tartsa szem előtt.

245. Állandóan ellenőrizze az őrsparancsnokoknak a legénységgel való bánásmódját; minden túlkapást szüntessen és büntessen meg; értesse meg alárendeltjeivel, hogy az emberi méltóság tisztelete teszi a csendőrt méltóvá arra a tiszteletreméltó egyenruhára, amelyet visel.

XIII. FEJEZET.

A szakaszparancsnokok kötelességei.

246. A szakaszparancsnokok, ha egyidejűleg szárnyparancsnokok is, kötelesek az előző pontokban előírtakhoz tartani magukat, szakaszparancsnoki minőségükben pedig a következő előírásokat tartsák szem előtt:

247. Ha alárendeltjeit felszerelési tárgyakkal látja el, az őrsparancsnokokat egy központi helyen hívja össze és az átadást személyesen fogantossítsa. Ügyeljen arra, hogy ez az átadás gyorsan, a szolgálat hátránya nélkül bonyolítottassék le s ha saját szolgálata ezt megengedi, ő maga menjen ki a szakasz vagy század egy, két, vagy több őrsére.

248. A szétosztásnál szigorúan századosa utasításaihoz tartsa magát, aki előírja, hogy a szétosztandó tárgyakból ki mit kapjon; a vételezés megtörténtét az egyes cikkekkel ellátottak nyugtáival igazolja.

249. Századosának jelentse be a csendőrök ruházati, felszerelési és élelmezési szükségleteit, hogy az a szükséges intézkedéseket megtehesse.

250. Ügyeljen arra, hogy a lovas csendőrök lovaikkal jól bánjanak és azoknak az előírt lótápmennyiséget kiadják. A lovak és a szerszámok tisztántartására a legnagyobb gondot ügyeljenek.

251. Minden hibát, melyet a szolgálat ellátása körül észrevesz, azonnal hozasson helyre s ha egyidejűleg nem századparancsnok is, észrevételeit a századosnak azonnal jelentse.

252. A felszerelés karbantartására és célszerű elhelyezésére a legnagyobb gondot fordítsa, ellenőrizze, az ágyak és az egész laktanyaberendezés mintaszerű tisztaságát, a szükséges javításokról és festésekről közvetlen előljárójának tegyen véleményes jelentést és azok engedélyezése után azokat a legnagyobb gondot fogantossítsa.

253. Ha a fegyverek javítása válik szükségessé, ezt jelentse századosának a szükséges intézkedések megtétele végett, ha a fegyvereken eszközlendő javítások azoknak a fegyvermesterhez, vagy a tüzérségi fegyverműhelyekhez való átutalását elkerülhetetlenné teszi. Ugyancsak ellenőrizze, hogy minden csendőrnek meg legyen az előírt számú tölténye s hogy a töltények elraktározása megfelelő legyen.

254. Sohasem szabad tőrnie, hogy a legénység az előírt egyenruhán és felszerelési tárgyakon kívül más cikkeket is viseljen.

XIV. FEJEZET.

Tábori szolgálat.

255. A tábori hadsereghez beosztott csendőrségi erők részére, a részükre a csendőrségi szolgálati szabályzatban előírtakon kívül a következő szabályok mérvadók:

256. A hadrakelt sereghez beosztott csendőrség közvetlenül a vezérkari főnöknek van alárendelve. A ki-

Képek az otrantói tengeri ütközet tizedik évfordulójának megünnepléséről: A tisztikar (középen, a fa előtt bulesi vitéz Janky Kocsárd gy. tábornok, a honvédség főparancsnoka) tiszteleg a hősi halált halt magyar tengerészek emléktáblája előtt.

vonult csendőrségi csapat létszámát és parancsnokát azon hadtest, hadosztály, vagy dandár hadereje mutatja, amelyhez a csendőrségi erő beosztatott.

257. A csendőrség állandóan szolgálatban állónak tekintendő és csakis mint biztosító őrség használható fel. Díszőrségek, küldőnci és kézbesítő szolgálatra nem alkalmazható, hanem elsősorban a hadrakelt sereget kísérő markotányosok és egyéb polgári egyének feletti felügyelettel bízandó meg.

258. A hadrakelt sereghöz beosztott csendőrség kötelessége a rend fenntartása, a közönséges büneselkmények üldözése és a tettések letartóztatása. Egyik legfontosabb kötelessége továbbá a megszállott területek lakosságának védelme.

259. Kötelessége a hadsereg közelében tartózkodókkal a parancsnok erreszóló írásbeli engedélyét felmutatni és letartóztatni mindazokat, kik ilyen írásbeli engedélynek birtokában nincsenek, továbbá azokat, kiknek az egyenruhája mutatja, hogy nem tartoznak a sereget alkotó csapattek kötelességébe.

260. Menetek alatt kíséri a menetoszlopokat, letartóztatja azokat, akik az előőrsökről, vagy oldalvédektől eltávoloznak, a hátramaradottakat csapatteknek átadja és a vezérkari főnöknek a vonat és markotányosok menetelésére vonatkozó rendeleteit ellenőrzi.

261. A csapatoknak községeken való átvonulása alkalmával ügyel arra, hogy a katonák csapataiktól ne távozzanak el, ellenőrzi, hogy az elsőrendű szükségleti cikkek árusítói a katonákat az árak felemelésével és a súlyok vagy mértékek meghamisításával meg ne károsíthassák.

262. A főhadiszálláson a csendőrség parancsnoka az előbbi parancsnokával egyetértőleg kiválasztja a katonaság parancsnokának rendelkezései ellen vétők fogvartására szolgáló helyiséget.

263. A főhadiszálláson ellenőrzi a királyság törvényeinek, a hadseregparancsnokság, a vezérkar és a főhadiszállás parancsnoka által kiadott rendelkezések a szigorú betartását, melyet állandó járőrök által ellenőríz,

264. A csendőrség parancsnoka a vezérkari főnök-nél parancsok átvétele végett naponta jelentkezni köteles, mely alkalmakkor jelentést tesz az alárendeltjei által neki bejelentett összes eseményekről is.

265. A csendőrségi erő parancsnoka az összes szolgálatmentes csendőrökkel, amennyiben a vezérkari főnöktől egy bizonyos meghatározott ponton való tartózkodásra parancsot nem kapott, utóbbinak a közelében tartózkodni köteles.

266. A csendőrség mindig vagy a vezérkari főnök, a főhadiszállás parancsnoka, vagy azon hadosztályparancsnok közelében szállásolandó el, ki mellett szolgálatot teljesít, ha csak részére más meghatározott hely nem jelöltetett ki.

Tábori szolgálati utasítás.

(1882 január 5-iki törvény.)

119. A csendőrségi tábori szolgálathoz a következő ténykedések tartoznak:

a) Teljesíteni és másokkal is teljesíttetni a tábornokok által kiadott rendeleteket és egyéb intézkedéseket;

b) a tábori hadsereg vonalaiból és szállásaiból eltávolítani mindazokat, kik nincsenek feljogosítva ott-tartózkodni, továbbá letartóztatni azokat, kik viselkedésük által gyanút keltenek;

c) szökevények és büneselkmények elkövetőit letartóztatni;

d) megakadályozni a zsákmányolást és a fosztogatást;

e) az utak és közlekedési eszközök biztonsága felett őrködni;

f) a szállásmestert és a vonat parancsnokát támogatni;

g) ellenőrizni a hadsereget követő, nem katonai személyeket;

h) biztonsági őrszolgálatot ellátni.

(Folytatjuk.)

CSENDŐR LEKSZIKON

65. Kérdés. *A tettes egy kocsmában megszálló sértett lópokrócat s egy tanuval, aki a lopást közvetlenül észlelte, abban állapodik meg, hogy hatósági eljárás esetén tudomását elhallgatja. A sértett csakugyan feljelentést tesz a csendőrségnél, amely kihallgatja a tagadásban levő gyanúsítottat, valamint a tanut is. A tanu nem csak azt vallja, hogy a lopásról mit sem tud, hanem azt is, hogy a tettesrel a lopás idején állandóan együtt volt s a lopás színhelyéről együttesen távozván, tudja, hogy a tettes onnan az idegen lópokróc nélkül tért haza. A tettesnél megejtett házkutatás során az ellopott lópokróc előkerül. Mily megítélés alá tartozik ez az eset?*

Válasz. A tettesnek az eltulajdonított lópokróc miatt az érték szerint minősülő lopás miatt való bűnvádi felelőssége nem lehet vitás. Az a ténye azonban, hogy a lopás szemtanuját arra törekedett rábírni, hogy annak idején tudomását hallgassa el s az eset körülményeire tegyen hamis tanuvallomást a Btk. 222. §-ának 1. bekezdésébe ütköző hamis tanuzásra csábítás büntette. A hamis tanuzás büntette csak akkor fejeződik be, ha a tettes a tanu kihallgatására és megesketésére jogosított hatóság előtt tesz hamis vallomást s azt esküvel megerősíti. Ha az esküvel való megerősítés nem következik be, a hamis tanuzás nem büntethető. Nem zárja ki ez azonban azt, hogy az ilyen tanu ellen, mint a fent tárgyalt esetben is, a Btk. 374. §-ába ütköző bűnpártolás vétsége miatt indítsanak bűnvádi eljárást, hiszen a tolvajnak segítséget nyújtott arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntető eljárás sikerét megghisítsa és büntetlenül maradjon. Ha pedig rábizonyítható lenne az ilyen tanura az, hogy a tettes vele a bűncselekmény elkövetése előtt egyezett meg ilyen célból, akkor ez a tanu a tettes által elkövetett bűncselekmény segédjeként vonható felelősségre.

66. Kérdés. *A község főutcáján a tettes vízel s épen akkor, amidőn mellette két nő halad el. Megállapítja-e ez a cselekmény a Btk. 249. §-ába ütköző szemérem ellen elkövetett vétséget?*

Válasz. Igen, mert ennek a vétségnek minden ténybeli elemét megvalósította a tettes. A cselekményt nyilvánosan követte el s közbotrányt is okozott. A közbotrány büntetőjogi fogalma ugyanis nem valami nagymérvű és terjedelmű felháborodást jelent, hanem elegendő ahhoz néhány szemléltető megbotránkozása is. Ilyen esetben a közbotrány megállapítása annál könnyebb, mert a cselekmény a tisztességes viselkedés általánosan elfogadott szabályainak olyan nyilvánvaló megsértése, amely szükségtelenné teszi azt, hogy a bíró a megbotránkozók egyéni izlését és felfogását mérlegelje. Ezenkívül a hely nyilvánossága olyan, hogy a cselekményt a közvetlen közelségben levőkön kívül mások is láthatták.

67. Kérdés. *A tettes oly értelmű kijelentést tesz, hogy boldok a magyarok, mert nem börtönzik be egy bizonyos államellenes bűncselekmény miatt elítélt egyénnek szeretőjét is, aki ép oly bűnös, mint a hozzá közelálló elítélt. Megállapítja-e ez a kijelentés az 1921:III. t.-c. 8. §-ába ütköző nemzetgyalázást?*

Válasz. A kifejezés értelme szerint nem akarja meggyalázni a magyar államot vagy a magyar nemzetet. Inkább arra látszik utalni, hogy nem eléggé szigorú azokkal szemben, akik ellene vétettek. A kifejezés durva ugyan, de el nem vitatható, hogy minden durvasága mellett is tárgyilagos kritikát akar gyakorolni a nemzeti érdekek szempontjából. A kifejezés értelmének ilyen tárgyi megállapításával tehát elesik annak meggyalázó jellege s így az 1921:III. t.-c. 8. §-ában meghatározott vétség megállapítására alkalmatlannak látszik.

68. Kérdés. *A tettes azt állítja a tisztességes leány sértetről, hogy azzal valaki egy megnevezett személy házasságon kívül nemileg közösült. Mit követett el a tettes?*

Válasz. A tettes oly tény állított a sértetről,

amely valósága esetén azt közmegejtésnek tenné ki. Eljárása tehát az 1914:XLI. t.-c. 1. §-ába ütköző rágal-mazás vétségét meríti ki. Ez a sértettnek, mint fő-magánvádlónak indítványára üldözhető.

69. Kérdés. *Egy uradalom intézője arra utasítja az uradalom alkalmazásában levő csöszöket, hogy az uradalom kárára tilosban talált jószágok és baromfiak gazdájától, még ha azok az uradalom eselédai is, belátásuk szerint büntetéspénzeket hajtson be. Az intéző egyuttal azokat a csöszöket, akiket rajtaért azon, hogy az uradalmi tilosban talált baromfiakat nem tartotta szemmel, érzékeny pénzbüntetéssel sújtotta. Jogos-e az intéző eljárása?*

Válasz. Ha a mezei telek tulajdonosának kárára mezőrendőri kihágást követtek el, jogi szabály az, hogy az így okozott anyagi kárt a kihágás elkövetője vagy az elkövetőért felelős személy tartozik megtéríteni. Nincs tehát semmi jogellenes abban, ha az érdekelt károsult vagy annak megbízottja a kártalanításra köteles személlyel magánúton egyezkedik s bizonyos kárösszeg megfizetése végett ezzel megállapodást létesít. Ezzel különben is mindkét fél megtakarítja magának az ily megállapodás hiányában bekövetkező hatósági eljárással járó idővesztéséget.

Hogy pedig a gazda a szolgálatában álló személyre szolgálati hanyagság címén pénzbeli rendbűntetést vagy kártalanítást ró ki, ez a közöttük létrejött szolgálati szerződés alapján történik s nem jogellenes. Ha a gazda azonban ezzel a jogával visszaél s ezt a jogát méltányosság nélkül gyakorolja, az alkalmazott jogosítva van szolgálatát elhagyni s jogvédelemért a közigazgatási hatósághoz vagy a munkaügyi bírósághoz fordulni.

70. Kérdés. *Egy teherben levő, férjétől különülő nő orvosi tanácsot vesz igénybe méhmagzatának elhajtása végett. Az illető orvos a hozzá forduló nőnek oly feltétel mellett, hogy szeretője lesz, egyébként pénzbeli jutalom nélkül megfelelő tanácsot ad s neki a gyógyszerárban elkészítendő alkalmas szerről vényt ír s neki az elvetelés bekövetkeztekor használandó fertőtlenítő szert ad át. Mi az eset büntetőjogi megítélése?*

Válasz. Ebben az esetben elsősorban is azt kell tisztázni, mily vényt írt az orvos a nőnek, illetőleg mily orvosi szerről van itt szó. Tudni kell ugyanis, hogy olyan belső szer, a tudomány megállapítása szerint, amely egyenesen és kizárólag az elvetelést előidézné, nincsen. Csak olyan belső szerek vannak, amelyek mérgezőleg hatnak a nő egész szervezetére s károsan hatnak ki a terhes állapotra s mellékjelenségként előidézhetik az elvetelést is. Ha ilyen eset előfordul, az azért természetesen büntetőjogi értelemben magzatelhajtás, feltételezve, hogy a szer magzatelhajtó céllal adták és vették be. Ha az orvos által adott szer ily hatással járhat s a nő azt bevette, a nő a magzatelhajtás kísérletéért mint tettes, az orvos pedig mint bűnségéd felelős.

Ha az elvetelés a szer bevétele után bekövetkezik, befejezett magzatelhajtás büntetével van dolgunk.

Elsőrangú fontosságú ilyen esetben az is, hogy a nő terhességének ténye kétségtelen legyen. Ha ugyanis az elvetelés megtörtént s a magzat rendelkezésre nem áll, a terhesség ténye, mint tárgyi bizonyíték ritka esetben áll rendelkezésünkre, minthogy az érdekelték ezt ha nem is tagadják le, kétségtelen hitelességgel élnek nem tárják.

Ha ilyen gyanu orvos ellen felmerül, a legkiméletlenebb eréllyel kell eljárni, mert az ilyen orvos közveszélyes büntettes. Világos azonban, hogy épen az orvos állására való tekintettel csak akkor szabad nyíltan fellépni, ha a gyanu elegendő bizonyítékra támaszkodik. Ha az orvos által adott vény és az arra kapott gyógyszer rendelkezésre áll, azt azonnal meg kell vizsgáltatni s ha az a terhességre károsnak bizonyul, viszont a nőről is megfelelő vizsgálattal kiderül, hogy valóban terhes, a bűnvádi eljárást azonnal fogatba kell venni.

71. Kérdés. *Mily bűncselekményt követ el az, aki a forgalmon kívül helyezett régi 10 és 20 filléres váltópénzt pengő-értékű 10 és 20 filléres váltópénz gyanánt hozza forgalomba?*

Válasz. Minthogy a forgalmon kívül helyezett pénz mint fizető-eszköz értéktelen, annak forgalomban levő pénzként való feltüntetése: fondorlat. Ez pedig jogtalan vagyoni haszonszerzés célzatának lévén eszköze, a kérdésben feltüntetett eselekmény család.

72. Kérdés. *Idegen erdőben talált döglött vad eltulajdonítása miatt lopás s miért nem jogtalan elsajátítás? (L. Csendőrségi Lapok, 1926. évf. 686. lap.)*

Válasz. A lopás és a jogtalan elsajátítás közt az a különbség, hogy a lopásnál a tettes másnak birtokában vagy birtalatában levő idegen ingó dolgot tulajdonít el, míg a jogtalan elsajátításnál a tettes talált idegen dolgot sajátít el jogtalanul. A jogtalan elsajátítás tehát csak a tulajdonjogot támadja meg, a birtokot és a birtalást nem.

Kérdés már most, mi a talált dolog? Talált dolognak tekinthető-e egy idegen erdőben fekvő döglött vad? Talált dolog az olyan, amely valakinek ugyan tulajdonához tartozik, de a tulajdonos vagy a birtokos azt elvesztette s így birtokló hatalma alatt nem áll. A magyar vadászati jog szerint a vad, ha elejtik vagy elfogják, tulajdonává válik annak, aki az illető területen a vadászati jogot bírja. Ujabb kérdés már most, kinek van az ilyen elejtett (döglött) vad birtokában? Ha az illető területen a vadászati jogot a tulajdonos bírja, akkor kétségtelen, hogy a tulajdonos az elejtett vadnak birtokosa is. Ha azonban a vadászati jog másra illet meg, mint a terület tulajdonosát, akkor a birtokos a terület tulajdonosa. Ha tehát valaki ilyen vadat eltulajdonít, az nemcsak valakinek a tulajdonából, hanem a birtokából is elveszi azt s így nem jogtalan elsajátítást, hanem lopást követ el. Uratlan, senkinek tulajdonához nem tartozó vagy a tulajdonos által szándékosan elhagyott dolognak az ilyen vadat nem lehet tekinteni, mert hiszen az ilyen tárgynak eltulajdonítása nem büncselekmény. Hazai jogunk szerint egyébként a vadászati jog egyedül és kizárólag a földtulajdonost illeti. Aki tehát valakinek a földjén elejtett, elfogott vagy egyszerűen elhullott vadat talál, az tudja, hogy ez a vad a föld tulajdonosának birtokában van, aki egyúttal megszerezte a tulajdonát is annak az elhullott vadnak épen az elhullás tényével. Ha valaki ilyen vadat eltulajdonít, az tehát nem elvesztett tárgyat tulajdonít el, hanem birtokban levő tárgyat s így lopást követ el.

A bírói gyakorlatban ezen a téren bizonyos ingadozás észlelhető, azonban kétséget nem szenved, hogy a helyes felfogás az, amelyet fentebb kifejtettünk s amely nemcsak a fennálló tételes törvények intézkedéseiben, hanem a helyes irányban kifejlődött bírói gyakorlaton is alapszik. Olyan eset, aminőt például a Cs. L. múlt évfolyamában a Csendőr Lexikon 103. pontjában tárgyaltunk, a bírói gyakorlatban valóban előfordult s a m. kir. Curia úgy döntötte el, ahogy mi ott kifejtettük.

73. Kérdés. *Mit kell tudni általában a zárórára vonatkozó rendelkezésekről a közigazgatási jog szempontjából?*

Válasz. Kétfajta záróráról lehet szó. Az egyik a nyílt, rendszeresen árusító üzletekre (boltokra) vonatkozik, a másik pedig a nyilvános étkező és szórakozó helyiségek (vendéglők, kocsmák, kávéházak, kabarék, stb.) zárórája.

A nyílt árusító üzletek zárórájára nézve az 1913:XXXVI. és 1921:XXXVII. törvények vannak érvényben. A záróra általában este 8 órától reggel 6 óráig tart, bizonyos üzletekre vonatkozólag azonban eltérő rendelkezések érvényesek. Ezenkívül a kereskedelemügyi miniszter, valamint a törvényhatóságok és a rendezett tanácsú városok is jogosultak a törvényben foglalt feltételek mellett szabályozni az üzleti zárórát. Ily esetben a törvénytől eltérő rendelkezéseket is életbe léptethetnek.

A vendéglők, kocsmák és kávéházak stb. záróráját szabályrendeletek állapították meg 1920-ig, minthogy ezeknek az iparoknak gyakorlása is rendszerint szabályrendelet alapján történt. 1920-ban kormányrendelet szabályozta ezeknek az ipari üzemeknek záróráját, az u. n. kivételes hatalom alapján. Ez a rendelet egyúttal felhatalmazta a belügyminisztert kivételek engedélyezésére, sőt az alispán és a kerületi rendőrfőkapitány

is nyert ilyen jogot a belügyminiszter ellenőrzése mellett. (9863. M. E. 1920. sz. rendelet.) Ez a rendelet hatályban maradt akkor is, amidőn a kivételes hatalomról szóló rendeletek nagy részét hatályon kívül helyezték (1923 február 9-én). A m. kir. belügyminiszter 1924 július 18-án kibocsátott rendelete szerint eme helyiségek zárórájának meghosszabbítására vonatkozó engedelmet vidéken az illetékes elsőfokú rendőri hatóságok adják meg.

74. Kérdés. *Egy ügyvédi irodában három meztelen nőt ábrázoló kép van kifüggesztve. Felelősségre vonható-e az ügyvéd a közérkölciség védelméről szóló 151.000/1927. sz. rendelet 3. §-a alapján?*

Válasz. Az ügyvédi iroda az ügyvéd magánlakásának része. Ott ugyan megfordulhat mindenki, aki az ügyvéd tevékenységét igénybe akarja venni, ám mégsem tekinthető az ügyvédi iroda nyilvános helynek, sem olyannak, ahol azokat a képeket bárki láthatja, mert hiszen, amint mondtuk, oda csak a nagyközönségnek igen elenyésző kis része jogosult belépni, az t. i., amely az ügyvéd megbízóinak köréhez tartozik. Így állván a dolog, felesleges azt a másik feltételt vizsgálni, hogy a kifüggesztett képek nyilvánvalóan szemérem sértők, érzéki izgatásra alkalmasak vagy egyébként a józólést durván sértők-e. A kérdésben foglalt eset tehát nem vonható az idézet rendelet tilalma alá.

75. Kérdés. *Mit nevezünk időszaki lapnak?*

Válasz. Az időszaki lap fogalmát az 1914:XIV. t. c. (a sajtótörvény) határozza meg. Időszaki lap az egy hónapot meg nem haladó időközökben megjelenő minden hírlap vagy folyóirat. Időszaki lap tehát a naponként, hetenként, havonként megjelenő lap. Nem időszaki lap az, amely évnegyedenként vagy ennél hosszabb visszatérő időszakokban jelenik meg.

76. Kérdés. *Melyek a büntetőjogi korhatárok a büntetői felelősség és a cselekvőképesség szempontjából.*

Válasz. Az, aki büntetést vagy vétséget követett el s még nincs 12 éves, büntetői eljárás alá nem vonható, megfenyítése a házi fegyelmet gyakorló személyek (szülők) vagy intézmények (iskola, védőegyesület) útján történik. Büntetői felelősséggel tartozik azonban mindenki 12 éves korától kezdve azzal a módosulással, hogy 18 éves koráig nem szorosan vett büntetésekkel sújtják, hanem u. n. intézkedésekkel, amelyek a büntetéses fiatalok egyén erkölcsi megjavítását célozzák. Azonkívül a büntetői eljárás során azt is különleges vizsgálat tárgyává kell tenni, hogy a fiatalok egyénnek a büntethetőséghez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettsége megvan-e. A büntetői felelősség szempontjából tehát meg kell különböztetnünk a gyermekkort (12 évig) és a fiatalkort (12 évtől 18 évig). Különleges jelentősége van még a 18. évtől a 20. életévig terjedő kornak. Az ilyen korú büntetéseket ugyanis nem lehet sem halálra, sem életfogytig tartó fegyházra ítélni, hanem e két büntetés kiszabásainak feltételei esetén csak tizentől tizenöt évig terjedő fegyházat lehet rájuk kiszabni. (L. Bn. 15., 16., 32. §.)

Az anyagi jog (a büntetői felelősség) szempontjából tehát 18. életévének betöltése után mindenki nagykorúvá válik.

Az alaki jog (cselekvőképesség, perjogilag jelentős cselekmények végzése) szempontjából a Bp. 47. §-a és a Btk. 113. §-a szerint 16. életévének betöltése után nyeri el mindenki büntető perbeli cselekvőképességét, vagyis felléphet mint főmagánvádló s érvényes magánindítványt terjeszthet elő.

Ez a 16 éves nagykorúság azonban annyiban nem érinti a magánjogi törvényeknek a cselekvőképességre, illetve a nagykorúságra vonatkozó intézkedéseit, hogy a magánjogilag kiskorú helyett (tehát a 16. év betöltése után is) felléphet a törvényes képviselője is és a kiskorú nevében perjogilag érvényes nyilatkozatokat tehet. Vagyonellenes büncselekmények esetén (a magánjogilag) kiskorú egyén helyett általában csak a törvényes képviselő tehet magánindítványt. Ha pedig valakinek a kiskorúsága meg van hosszabbítva vagy gondnokság alatt van, általában törvényes képviselője útján gyakorolja azokat a jogokat, amelyek őt, mint ügyfelet, a büntető perben megilletik.

HIREK

Az otrantói tengeri ütközet tizedik évfordulója.

Május 15-én ünnepelték meg a folyamórség óbudai laktanyájában az otrantói tengeri ütközet tizedik évfordulóját. Mindenkorí törekvése volt a magyarnak a tengerrel való kapcsolat, a tengerre jutás s hogy az ősrégi idők óta nyereghez szokott magyar fajta a tenger hullámzó mezőin is meg tudta állani a helyét, azt beszédesen igazolják azok a tettek is, amelyek most, az otrantói esatára visszagondolva, elevenednek meg emlékezetünkben, hiszen az ütközet nagyszerű hőse, főmél-tóságú Kormányzó Urunk volt s a magyar anyaföldnek nem egy szülőtte állott oldalán ebben az emberfeletti küzdelemben. A hős magyar tengerészek közül bizony sokaknak életébe került a világraszóló győzelem, aká-knek s a többi hősi halott magyar tengerészeknek emlé-kezetére a tizedik évfordulón leplezték le lélekemelő ün-nepség keretében a következő feliratú emléktáblát: „*A világháborúban (1914–1918) és az ellenforradalom alatt (1919) hazájuk védelmében elesett magyar tengerészek kegyeletes emlékére emeltette a Magyar Királyi Fo-lyamórség. 1927., V. 15.*”

A zászlódíszben pompázó laktanya udvarán tábori misével kezdődött az ünnepély, miközben a folyamór-ség zenekara és énekkara egyházi dalokat adott elő. A tábori misén s az egész ünnepség lefolyása alatt jelen voltak: *Ó Főmél-tósága* képviselőtében *bulcsi vitéz Janky Kocsárd* gy. tábornok, a honvédség főparanes-noka, továbbá *Scitovszky Béla* belügyminiszter, *Wulff Olaf* folyamór-vezérkapitány, a folyamórség felügye-lője, *Algya-Papp Sándor* altábornagy, főcsoportvezető államtitkár, *Schönherr Károly* esendőrezredes, a bel-ügyminiszterium VI. b. osztályának vezetője, *Marino-rieh Jenő* rendőrfőkapitány, *Wlassits Gyula* báró, a főrendiház és *Zsitvay Tibor*, a képviselőház elnöke, *Nagy Árpád* kultuszminiszteriumi államtitkár, *Jármay Elemér* államtitkár, a MFTR igazgatója, a honvéd és

csendőr tisztikar képviselői és még sokan a legelőkelőbb körökből.

Mise után a folyamórsézszoalaj és az ünneplő közön-ség tiszteletadásában leplezték a laktanya falába illesztett emléktáblát, amelyet a honvédség főparanes-noka a következő szavakkal koszorúzott meg *Ó Főmél-tósága* nevében: „*Horthy Miklós kormányzó, a hadi-flotta volt parancsnoka, kegyeletes őrszi az elesett ma-gyar tengerészek hősi emlékét*”. A kormány nevében a belügyminiszter, a honvédelmi miniszterium nevében *Algya-Papp Sándor* altábornagy, a csendőrség nevében *Schönherr Károly* ezredes, a folyamórség nevében pe-dig *Wulff Olaf* folyamór-vezérkapitány koszorúzták meg kegyeletes szavak kíséretében az emléktáblát.

A nagy háború rettentő küzdelmeiben egy patakban folyt német és magyar vér emlékezetét keresetlen mó-don elevenítette fel a hazájából hozzánk szakadt *Arnold* német sorhajóhadnagy, aki magyar nyelven emlékezett meg a német bajtársak nevében a hősi halált halt ma-gyar tengerészekről.

Megkoszorúzták még az emléktáblát a vámosórség, a Ludovika Akadémia, a rendőrség, a főváros, a MFTR, a DGT és a MAC motoros szakosztálya. *Arvay* ezredes-lelkész emlékebeszéde után a folyamórség díszmenete zárta be az ünnepséget.

A parlament megemlékezése a csendőrségről. Május 11-én és 12-én tárgyalta az országgyűlés a belügyi költ-ségvetés keretében a m. kir. csendőrség költségvetését is. A költségvetési tárgyalás során *F. Szabó Géza* or-szággyűlési képviselő beszédében meleg szavakkal em-lékezett meg testületünkről. „Amikor a belügyi tárca költségvetésének számoszlopai és a belügyi kormány fenhatósága alá tartozó intézmények felett szemlét tar-tok — mondotta a többek között —, első tekintetem a m. kir. csendőrségre esik, amely a közelmúltban ünne-pelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. (*Jánossy Gábor*: Éljen a világ legjobb katonája!) Nagy és súlyos a magyar csendőr feladata, mert egész embert, teljes önfeláldozást kíván. Azt kívánja, hogy kemény és erős legyen az ökle, de azért a szíve ne legyen kőből, azt kívánja, hogy tekintélyt tudjon tartani, de amellet a tekintélyeket tisztelje; azt kívánja, hogy vallja, hir-desse és példát adjon arról, hogy a kívánatos és szük-séges szigornak és erélynek csak egyetlenegy alappil-lérje van, amely azt elfogadhatóvá teszi: az igazság.

Csendőrségi szállító!

Társasági sapka káki szintartó kammgarn bőrernyő, bőrizzasztó, bőrrohamszijjal	P 6.—
Társasági sapka káki a legfinomabb kammgarn bőrernyő, bőrrohamszij, bőrizzasztó-val, selyembéléssel luxus kivitel	7.—
Bocskay sapka bőrizzasztóval és teljes felszere-léssel	3-52
Ezüst sapkarózsa email nemzeti betéttel I. rendű	35
Ezüst kalapzsinór I. rendű	1-60
Tollforgótok	45

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

MÁRER egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 321—78.

Kérje a legújabb árjegyzéket!

PORTABLE irógépeink árban, minő-ségben utolérhetetlenek

Jótállással 224 pengő. Részletfizetéses kedvezmények

Ujlaki Béla R.-T. Budapest, Erzsébet-kr. 28.

KEMÉNYFA HÁLÓSZOBA

Tartós kivitelben. Jótállással kapható.
Csendőröknek kedvező részletfizetési feltételek.
Lányi butorkereskedő, VII., Akácfa-utca 7. sz.

Kerékpár

közvetlen gyári lerakat eredeti német és francia uti és versenykerékpárok kényelmes részletfizetésre is.

Alkatrészek és pneumatik gyári árban kaphatók.

Varrógép közvetlen gyári lerakat.

Eredeti német himző, stoppoló, ajourozó új rend-szerű **Central-Bobbin** varrógépek kényelmes részletfizetésre is kaphatók.

„GÉNIUS” GÉPSZAKÜZLETBEN

Károly-körút 3.

Ennek a feladatnak gyönyörűen felel meg a magyar csendőrség. Ott áll feladatának tiszta magaslatán, annak ellenére, hogy a mai súlyos viszonyok között nincs ott háttérjéül a régi erős hadsereg s annak ellenére, hogy most nem a régi kitanult, kipróbált hadseregbeli altisztek közül egészíti ki magát, hanem önmaga neveli magának és fegyelmezi a kiképzetlen újoncokat. Beszéde végén F. Szabó Géza felkérte a belügyminisztert és a kormányzatot, hogy ne kíméljen semmi áldozatot, mert a csendőrségnek a mostani nivón való megtartása és fejlesztése minden nemzeti áldozatot megérdemel. Szcitovszky Béla dr. belügyminiszter válaszában szintén megemlékezett a csendőrségről. „Ennek a tárcának a keretében — mondotta —, a legnehezebb feladat az ország rendjének a fentartása, öregbítése. Erre két szerv áll a tárcza rendelkezésére: a csendőrség és a rendőrség. Igen köszönöm F. Szabó Géza igen tisztelt képviselőtársamnak, hogy volt egy képviselő, aki csendőrségünk ötvenéves jubileuma alkalmából elismeréssel adózott ennek a testületnek. A magam részéről ezt egy újságcikkben már megtettem volt (L. a Csendőrségi Lapok folyó évi 3. számában. Szerk.) s itt csak a tisztelt képviselő úrnak mondok köszönetet a t. Ház előtt, amely általános helyesléssel vette tudomásul, amikor ennek az érdemes intézményünknek, amely példája a külföldi hasonló intézményeknek, ilyen elismeréssel adózott és ötvenéves működését ilyen szép szavakkal méltatta. Mert ha ez az ország köszönhet valamit valakinek és valakiknek, úgy azt a csendőrség intézményének köszönheti. Nem szuronyokon épül fel ennek az országnak a rendje, a kakastollasok tartják fenn és a jövőben is fenn fogják tartani, de megértő szívvel és érzéssel. Ha kell szigor, azt alkalmazzák, de ennek a testületnek legnagyobb ereje mégis abban van, hogy tekintélyt tudott magának tartani. A tekintélyt pedig csak erkölcsi alapokon lehet fentartani és hogy tudott tekintélyt fentartani, azt erkölcsi alapja folytán tudta. Én ezt az alapot ilyen értelemben akarom továbbra is fentartani és ilyen értelemben akarom a csendőrség tekintélyét a jövőben is biztosítani és öregbíteni.“ A továbbiakban kifejtette a belügyminiszter, hogy rövid időn belül a csendőrlégénység illetményeit is rendezni fogja s ha ezek az illetmények a viszonyoknak egyelőre nem is fognak teljesen megfelelni, legalább részben mégis kielégítőkné lesznek mondhatók.

Új zászlót kapott a soproni 3. honvéd huszárezred. Sopronnak kettős ünnepe volt május 22-én: felavatták és átadták a 3. honvéd huszárezred új zászlóját és 115 vitézt iktattak be a vármegye és város által adományozott vitézi telkekbe. Mindkét ünnepség díszét Kormányzó Úr Ó Főméltósága és neje jelenléte emelte a legelőkelőbb színvonalra. Ó Főméltósága fogadtatása és négyes fogaton történt bevonulása után a sportpályán történt meg a zászló átadása, amit tábori mise előzött meg. A zászlóra Ó Főméltósága neje, mint zászlóanya erősítette az első szalagot, azután a zászlót Kormányzó Úr Ó Főméltósága a következő szavak kíséretében adta át az ezredparanesnoknak:

„A magyar nemzet haladásának, diadalmas harcainak és boldogulásának előfeltétele mindig a nemzeti hagyományokhoz való törhetetlen ragaszkodás. Amíg tehát ebben az országban mindenki magyarul érez és gondolkodik, hiábavaló minden olyan igyekezet, amely a boldogabb jövőbe vetett hitünket megingatni igyekszik. Jóleső meglepéssel és igaz örömmel tölt el az a nemes áldozatkészség és szeretet, amellyel Sopron vármegye hazafias lakossága e szép zászlót a magyar királyi 3. huszárezrednek felajánlotta. Sopron vármegye és a Civitas Fidelissima ezzel újabb tanujelét adta annak, hogy lakóinak lelkében lángol a hazaszeretet, a hűség és a becsületes kötelességteljesítés szent érzése, amely a boldogabb jövő záloga s hazánk feltámadásába vetett hitünk alapja“.

Ezután a 115 vitéz vonult fel, akikhez Ó Főméltósága a következő beszédet intézte:

„A vitézség és tántoríthatatlan hazaszeretet megjutalmazásának ünnepe ez és e magasztos pillanatban visszazárlanak gondolataim a múltba, hogy megemlékezzem azokról a hősookról is, akik életüket áldozták a hazáért és akik már a vitézség jutalmát nem élvezhetik.

Hinni akarom, hogy az a sok vér nem folyt hiába. Meggyőződésem, hogy ennek az eszmének itt ma egy olyan maradandó emléket állítunk, amelyből nemesak az élők meríthetnek erőt, hanem tanulhatnak és okulhatnak majdan a késő utódok is.

Vitéz bajtársaim! Legyetek mindenkoron tudatában, hogy ennek a földnek a szeretete olyan igazságot képvisel, amelyen semmiféle nemzetellenes törekvés erőt nem vehet. Legyetek ezután is a hasznos polgárok

A Csendőrségi Lapokban

csak olyan teljesen megbízható cégek hirdetéseit közöljük, amelyekről olvasóink bizalommal vásárolhatnak. Annak a cégnek a hirdetését, amely ellen a legkisebb jogos kifogás merül fel, azonnal töröljük, miért is kérjük olvasóinkat, hogy minden felmerült panaszt velünk közölni sziveskedjenek.

SIMON GYULA

bőrönd és díszmű készítő, a közig. tisztviselők szerződéses szállítója

Budapest, VIII., Baross-utca 1. szám.

Csendőrségi tagoknak árengedmény.

12 havi részletre kaphat háló-, ebédlő-, úriszoba és konyha-
bútort a legolcsóbbtól a legdrágább kivitelig.
BLEIER Rákóczi-út 30. felemelet.

MÉRAY az 1926. évi versenyek legjobb eredményét érte el!

TEAM-DIJAT így érthető, miért oly népszerű a

MÉRAY-motorkerékpár

MÉRAY motorkerékpár r.-t. Budapest

V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26-65. Fiók: VI., Liszt Ferenc-tér 2. Telefon: 65-43.

Előnyös fizetési feltételek!

mintaképei. Legyen a ti becsületes törekvétek a jobb jövőző záloga, példaadó munkásságtok a nemzet fenntartó és majdan feltámasztó ereje. A magyarok Istenének áldása kísérjen hazafias munkátokban!"

A beiktatás után *Ó Főméltósága* és neje a Kaszinóban tiszteletükre rendezett 400 terítékes díszében vettek részt s a délután folyamán visszautaztak Budapestre.

Dicséreték. *A m. kir. csendőrség felügyelője Bodó Adám* gyalog tiszthelyettest, mert mint a salgótarjáni csendőrségi iskolába beosztott segédoktató 4 éven át 5 átképző és 21 továbbképző tanfolyamban 1039 hallgató oktatásában és nevelésében parancsnokát példás odaadással és igen eredményesen támogatta, *csendőrfelügyelői dicsérb okirattal látta el.*

A budapesti I. sz. csendőrkerület parancsnoka Péter Miklós gyalog tiszthelyettest, mert 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban igen eredményes tevékenységet fejtett ki és mint őrsparancsnokhelyettes alárendeltjeinek nagy szorgalmával és példás kötelességtudásával jó példát mutatott, *Duka Dénes* gyalog tiszthelyettest, mert 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt kifogástalan magaviselet mellett a közbiztonsági szolgálatban igen eredményes tevékenységet fejtett ki és mint őrsparancsnokhelyettes, őrsparancsnokát odaadással támogatta, *Titz József II.* gyalog tiszthelyettest, mert 21 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatot a legnagyobb odaadással, igen eredményesen teljesítette és mint őrsparancsnokhelyettes, az alárendelték kiképzésében őrsparancsnokát hathatósan támogatta, *Csiki Albert* gyalog tiszthelyettest, mert 13 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot nagy szorgalommal, példás eréllyel, igen eredményesen teljesítette és fiatalabb bajtársait kifogástalan magaviseletével igen jól befolyásolta, *Kovács Dénes* gyalog tiszthelyettest, mert 15 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot sikeresen teljesítette és buzgalommal, továbbá kifogástalan magaviseletével alárendeltjeinek jó példát mutatott, *Dudás István*, gyalog törzsőrmestert, mert 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot nagy buzgalommal és odaadással igen eredményesen teljesítette, *Kányádi András* gyalog törzsőrmestert, mert 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatot nagy szaktudással, odaadó szorgalommal és igen eredményesen teljesítette, *dicsérb okirattal látta el*, míg *Nagy János I.* gyalog törzsőrmestert, mert 13 évet, *Funtig János* gyalog őrmestert, mert 7 évet és

Szabó József gyalog őrmestert, mert 7 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtettek ki, *nyilvánosan megdicsérte.*

A debreceni VI. számú csendőrkerület parancsnoka Stránczy Zsigmond tiszthelyettest hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, valamint szakasparancsnoki minőségben alárendeltjei kiképzése, nevelése, nemkülönben az alárendelt őrsök vezetése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért; *Székely Lajos* tiszthelyettest hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, valamint őrsparancsnoki minőségben alárendeltjei kiképzése, nevelése és vezetése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért; *Flóra Mihály* tiszthelyettest hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, valamint őrsparancsnoki minőségben alárendeltjei kiképzése, nevelése és vezetése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért; *Csép József* törzsőrmestert hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért; *Miklós Márton* tiszthelyettest hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban általában, valamint őrsparancsnoki minőségben alárendeltjei kiképzése, nevelése és vezetése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért; *Jékei Lajos* gazdasági tiszthelyettest hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt különféle alkalmaztatásában minden alkalommal kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért *dicsérb okirattal látta el*, míg *Tóth Kálmán* törzsőrmestert, *Orosz Sándor* őrmestert, *Gergely Márton*, *Oláh József*, *Bellei Olivér*, *Szabó Imre*, *Gáta Lőrinc*, *Lukács Sámuel* és *Magócs József* törzsőrmestereket hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért, *Lojek Pál* törzsőrmestert a csendőriskolánál az irodai teendők elvégzése körül kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért, *Fazekas Sándor* törzsőrmestert hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint irodai segédmunkási minőségben kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért, *Gerőczy Imre*, *Keserő Lajos* és *Kovács Péter* tiszthelyetteseket hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért, *Saliga János* tiszthelyettest, az elmúlt évben a közbiztonsági szolgálatban kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért *nyilvánosan megdicsérte.*

**HEGEDŰ
HARMONIUM
TÁROGATÓ
CIMEALOM
HARMONIKA
CITERA**

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.
Művésziesen javít, legjobb húrokat készít.
Árjegyzéket ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab. hangszergyár
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.
Csendőrségnek részletfizetési kedvezmény.

Csendőrség részére 30%-kal olcsóbban

fogorvoslási és fogtechnikai műveletek

Idb. Fenyvessi Vince Menyhért intézetében

Budapest, IX., Ráday-u. 5. (Ráday-tér mellett)

Rendelés: reggel 9-től este 6-ig.

Rövid kezelési idő!

Siessen személyesen megvásárolni a legjobb, extra erős kivitelű

DÜRKOPP *

lámpával és teljes felszereléssel

DIANA

220 pengőért!

KERÉKPÁRT *

11 havi részletfizetésre.

Ez a csendőrnek a legmegfelelőbb kerékpár.

Kapható: KOVÁCS FERENCNÉL
Szombathely, Király-utca 13. sz.

Szolgálati ügy } alkalmával sok időt és fáradságot takarít
Magánügy } meg, ha megbízható kerékpáron jár.

Kizárólag a m. kir. csendőrség véglegesített egyénei részére:

12 havi részletre Automoto } 260 pengő Victoria } 240 pengő
Victoria Luxus } Praeciosa }

Még ma küldje el megrendelését vagy kérjen részletes ismertetést levelezőlapon.

KOVÁCS JÓZSEF

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18. sz.

Nyugati pályaudvar mellett.

Telefon: L. 985-27.

Kerékpár, motorkerékpár, varrógép, sportcikkek, gummiárúk. Csoportos alkatrész- és felszerelésrendeléseknél részletfizetés.

Címadoományozás. A m. kir. Hadtörténelmi Múzeum igazgatóságának előterjesztésére a múzeum elöljáró minisztere, vitéz *Tóth-Kádár Miklós* ny. tábornokot, *Görgey Viktor* ny. ezredes, *Kulcsár Károly* ny. ezredes, *Bogányi Károly* vkszt. őrnagyot, *Szegfy István* ny. ezredes, *Nedeczki Nedeczky Ferenc* ny. ezredes, *Miakich Alajos* ny. alezredes „A m. kir. Hadtörténelmi Múzeum levelező tagja” címmel tüntette ki. A felsoroltak közül az első három ezen címadoományozást mint a Hadtörténelmi Múzeum külső munkatársa érdemelte ki, míg az utóbbiak az intézet állandó adományozói voltak. A kitüntetés megkapott cím elismerése annak a lelkes, támogató munkának, amelyet az intézeten kívül állók önzetlen, lelkes és hazafias érzéssel éveken át folytattak.

Öngyilkosság. *Prásch Róbert* kecskeméti-örsbeli csendőr május 13-án fél 5 órakor a csendőrlaktanya egyik irodájában karabéllyal föbelötte magát s nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Elöléptek: **Törzsörmesterek:** az I. számú csendőrkerületben: *Kurcsics Géza, Szabó József II., Filip József*; a VI. számú csendőrkerületben: *Tőkés Miklós és Szilágyi Lajos* őrmesterek. **Örmesterré:** az I. számú csendőrkerületben: *Pálinkás János, Ladányi Tamás, Sárai-Szabó Géza, Hanyec Vince, Csányi Imre, Kecskés István, Danca Mátyás, Kovács István III., Király Mihály, Ács József, Misovics István, Házi Pál, Adám Miklós, Tajti József, Besenyei Dezső, Kiss István II., Fricska János, Kajdáci János, Kuti József, Pádát István, Tóth János II., Zubor János, Majda József*; a II. számú csendőrkerületben: *Szabó Károly I., Takács Sándor, Müller Ferenc, Meccséri Károly, Veszprémi Antal, Misik József, Horváth K. Lajos*; a VI. számú csendőrkerületben: *Pető Boldizsár, Boros Károly, Varga Demeter, Nagy János, T. Nagy Sándor, Balázs József I., Szulics Lajos, Gombos Gyula, Maczkó János, Führer Sándor, Gégény Károly, Varga Gábor, Szabó Zsigmond, Maklári Mihály, Csorba Mihály, Jakab Imre, Sára Gyula, Botos Pál*; a VII. számú csendőrkerületben: *Klemencz Ferenc, Parti Dániel, Baráth István, Szakál Elemér, Oszlánczi János, Dankó Mátyás, Pota József, Sipos Imre, Herceg Antal, Kiss Károly I., Popovics Ferenc, Szabó Lajos II., Barna István, Kőszegi István, Brindzár Dezső, Nagy Albert, Veres Lajos, Maticsek István, Hadrák Pál, Sikor Mihály, Pók Lajos, Kiss Gyula, Csomós József, Juhász János I., Fekete Antal, Vitányi András, Adonyi József, Harangi József, Kerek Mátyás, Zelei Ferenc, Dobai Károly és Diószegi József I. csendőrök.*

Házasságot kötöttek: *Draskóczy Jenő* V. sz. csendőr kerületbeli százados *Dembitz Irma* úrnővel Szegeden. *Az I. számú csendőrkerületben: Orosz Mihály* g. tiszthelyettes özv. *Bozi Teréziával* Budapesten; *a II. számú csendőrkerületben: Bárány Mihály* tiszthelyettes *Horváth Annával* Nádasdladányban, *Dózsa János* őrmester *Haáz Máriával* Esztergomban, *Molnár Imre* őrmester *Szabó Herminával* Tüskeváron; *a III. számú csendőrkerületben: Szabó Lajos* tiszthelyettes *Hochold Máriával* Ukkon, *Szijártó Mihály* tiszthelyettes *Óvári Máriával* Zalaszentivánon; *a IV. számú csendőrkerületben: Samu János* tiszthelyettes *Basa Annával* Csurgón, *Mátyás Mózes* törzsörmester *Jakab Idával* Kisdobszán; *a V. számú csendőrkerületben: Papp József* g. tiszthelyettes *Bálint Vilma Annával* Szegeden, *Less József* törzsörmester *Nagy Piroskával* Álmodon, *Posta Mihály* tiszthelyettes *Szirovicza Erzsébettel* Kübekházán, *Abrahám János* tiszthelyettes *Szabó Eszterrel* Kecskeméten; *a VI. számú csendőrkerületben: Csusz Sándor* őrmester *Papp Ilonával* Nyirbátorban, *Pintye András* őrmester *Gerzsenyi Katalinnal* Vámosatyán; *a VII. számú csendőrkerületben: Tapolcsányi Ernő* tiszthelyettes *Kárászi Zsuzsannával* Budapesten és *Pataki József* őrmester *Juhász Máriával* Boldogkőváralján.

Kérelmek. *Hugyc Jánost*, aki 1916–1917-ben Desimirovácon Szerbiában állítólag őrmesteri rendfokozatban mint a csendőrséghez beosztott népfelkelő őrsparancsnoki minőségben teljesített szolgálatot, keresi *Keszthelyi István* siklósi őrsbeli őrmester. Kéri azon bajtársait, akiknek nevezett tartózkodási helyéről tudomásuk van, közöljék azt vele; *Kovács Dénes* törzsörmestert, *Kajdi István* és *Honyák István* törzsörmestereket, akik 1916 októberében a román harctéren mint alörmesterek teljesítettek szolgálatot, keresi *Bányász János* jászladányi őrsbeli törzsörmester.

Kölcsönös áthelyezésüket óhajtják: *Habján Jenő* tiszthelyettes (Kaposvár) csapatállományú irodai segédmunkással. Kaposvárott nős számára lakás biztosítható; *Dékány József* szálkai őrsbeli (szekszárdi osztály) őrmester bármelyik kerület területére; *Radics András* tiszapalkonyai őrsbeli (miskolci osztály) csendőr a debreceni kerület s lehetőleg a nyíregyházi osztály területére; *Földvári István* rákoscsabai őrsbeli (budapesti I. osztály) csendőr a szegedi, miskolci vagy debreceni kerület területére; *Farkas István* kiskunfélegyházi őrsbeli (kecskeméti osztály) csendőr, a székesfehérvári osztály területére. Kérik kölcsönös áthelyezésüket óhajtó bajtársaikat, hogy címüket közöljék velük.

Értesítés.

Csendőrtisztek és altisztek

ruházati

szükségletüket **minőség, árak, törlesztési feltételek** tekintetében

legelőnyösebben

még mindig csak

Dr. LENGYEL ÁBRIS

nyugalmozott máv. titkár

RUHÁZATI ÁRUHÁZ

Budapest, V. Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok)

cégnél szerezhetik be.

Dusan felszerelt raktár

összes felső és alsó készruházati cikkekben és anyagokban, u. m. férfi és női **szövet**, kész férfi- és gyermek**ruha**, felöltő, **női kabát**, kész **fehérmű**, gallér, kézelő, ág- és asztalterítő, **harisnya**, **kötött kabát** és mellény, törülköző, zsebkendő, **vászon**, chiffon, **zefir**, **kanavász**, férfi- női- és gyermek**cipő** stb. stb.

Kérdezősködéésre

készleges levélbeli vagy telefoni felvilágosítást nyújtok.

Telefon: Lipót 962-49

„FOTÓ”

fényképezési szaküzlet

BUDAPEST

VII., Rákóczi-út 80.

Tiszteknek és véglegesített csendőröknek **6 havi hitel**

Fotó osztály:

Nagy választék minden árban elsőrangú gyártmányú gépekben, felszerelésekben és anyagokban.

Rádió osztály:

Kész készülékek, alkatrészek, vázlatok, accumulatorok stb. stb.

Optikai osztály:

Mindennemű látésövekben nagy készlet: szemüvegek, javítások orvosi vényre. Pontos és gyors kiszolgálás.

Gramofon osztály:

A mai kor legtökéletesebb angol beszélőgépei a leg-egyszerűbb kivitelűtől a legdrágább kivitelűig. Lemezek nagy választékban.

Mechanikai gyermekjáték osztály:

Vasutak (gőz-, villany- és óraszerkezettel), vasuti felszerelések, gőzgépek, gyerekkinók stb. stb.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ivnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jellegül kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jellegéből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk.

Baja és Tóth. 1. Sztojka Aurél a román hadseregben őrnagyi rendfokozatban teljesít szolgálatot. Vitéz Bertóty (Mózer) Elek őrnagy Szegeden lakik. Közelebbi címe ismeretlen, de a honvéd állomásparancsnokság útján megkapja a levelét. Eperjessy Géza százados Nagykanizsán, a 6. honvéd gyalogezrednél teljesít szolgálatot. 2. Ha a kintüntetéseiről kiállított igazolványai elvesztek s a régi anyakönyvi lapja sincs meg, amibe azok be voltak vezetve, akkor csak úgy juthat ismét a kintüntetések viselésének jogához, ha lehetőleg a volt tiszti előljárótól, azok híján pedig mástól is, nyilatkozatot szerez be arra vonatkozólag, hogy a szóbanforgó kintüntetések annakidején valóban megkapta. Ezeket a nyilatkozatokat azután őrskihallgatáson adja át őrsparancsnokának és kérje, hogy a kintüntetések igazolása iránti kérelme szolgálati úton a belügyminiszter úrhoz (VI. c. oszt.) felterjesztessék.

Daruvári. Arra vonatkozólag, hogy az ezüst kardbojtot csendőrörmesterek és törzsörmesterek is viselhetik, a rendelet mostanában jelenik meg.

Balatoni körút. 1. Az ú. n. Pejacsevics-nadrág, továbbá a körgallérral kapcsolatban az esőköpeny viselésének kérdése hamarosan újabb rendezés alá kerül. 2. Válasz a Csendőr Lekszikón rovatban. 3. Legközelebbi számunkban kapja a választ.

P. reeski őr. 1. Az új szolgálati utasítást a Palladis rt.-nél (Budapest, V., Akadémia-utca 10. szám). 2 P árban magánúton is meg lehet rendelni. 2. Rendezésre váró kérdés.

Mosonszolnok. Válasz a Csendőr Lekszikónban.

Seregélyes. 1. Válasz a Csendőr Lekszikónban. 2. Magyarázza meg jobban magát a kérdést, mert az, hogy a kocsis pipára gyújt, magában véve nem büncselekmény. Talán arra gondol, hogy a közelben gyúlékony anyagok vannak?

Bánát. A vezényelték a napi betét 20%-át kötelesek az étkelésért ráfizetni, tekintet nélkül arra, hogy mennyi az élelmezési adagváltás.

Nyírábrány. A kerületi munkásbiztosító pénztárak akár a saját közlegeikkel, akár a községi előljáróság útján kézbesítik a fizetési meghagyást, a 76 fillér kézbesítési díjat beszedni jogosultak. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a községi előljáróság nem vállalja ingyenesen a kézbesítést, hanem ilyen esetben az előljáróság kapja meg a kézbesítési díjat a munkásbiztosítótól. Ha a kézbesítés postán történik, a kézbesítési díj ugyanennyire rúg. Mindenesetre különös, hogy amikor betegsegélyzési járulék és balesetdíj címén összesen csak 80 fillért kell fizetni, ugyanakkor kézbesítési díj fejében 76 fillér a költség. Ezt azonban meg lehet akadályozni úgy, ha a közzgazdálkodás nem várja meg a fizetési meghagyást, hanem előzőleg teljesíti a fizetést, vagy esetleg beküld a munkásbiztosítónak néhány pengőt, ami aztán hosszabb időre fedezi ezeket a költségeket. A munkásbiztosító ebben az esetben a fizetések teljesítését díjtalanul nyugtázza a közzgazdálkodásnak.

Szászvári őr. Válasz a Csendőr Lekszikónban megjelent.

Érdeklődő. 1. Kérelmét közöltük. 2. Nem találtuk. 3. A visszahonosítás iránt benyújtott kérvények olyan nagy tömegben hevernek a belügyminisztériumban, hogy valamennyi kérvény feldolgozása még hosszabb ideig elhúzódhatik. Ha valakinek sürgősen szüksége van arra, hogy ügye elintéztessék, az személyesen jelenjék meg a belügyminisztérium honosítási osztályában, ahol kikeresik az ügyére vonatkozó iratokat és soron kívül intézik azt el.

Ruha teszi az embert.

Ez a közmondás másképp azt jelenti, hogy az emberek a külsőre igen sokat adnak. Áll ez különösen az írásbeli dolgoknál, amikor csak egy levél vagy akta van az illető kezében. Ilyenkor minden vélemény az után igazodik, hogy milyen az illető írása. A technika mai állása mellett az **AEG MIGNON** segítségével bárki azonnal tud egyenletesen, szépen írni, olyan szépen, hogy a világ legszebb írója sem versenyezhet az ezen gépen írt levelek szépségével.

A csendőrségnél közel 1000 db, a lakosság többi rétegeinél, 3000 db van a legnagyobb megelégedésre használatban.

Ára 176 P + 2% forgalmi adó,

mely összeg csekély havi részletben törleszthető. Rendelje meg még ma 30 napi próbára teljesen díjmentesen, minden kötelezettség nélkül.

Aeg Unio Magyar Villamossági Rt.

ÍRÓGÉP-OSZTÁLYA

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 29.

Pintyőke. Nyugdíjaztatása alkalmával kegyelmi úton kérheti, hogy a megszakitás ellenére is számítsák be a katonai szolgálati idejét a nyugdíjába. Annakidején hivatkozni kell arra és igazolni kell, hogy a megszakitás nem a saját hibájából keletkezett. Az Ön ügye oly egyszerű és világos, amint mi látjuk, hogy a beszámítást annakidején remélhetőleg meg fogják Önnek adni. 2. Nyugdíjat csak megszakitás nélküli 10 évi (9 év, 6 hó, 1 nap) szolgálati idő után kaphat, 5 és 10 év között csak végkielégítés illeti meg. 3. 28 év *elérése* vagy *betöltése* ugyanaz. Egyszerűen csak akkor adhatja be a nősülési kérvényét, ha belépett a 29. életévébe. 4. Válasz a Csendőr Lekszikóban.

Sárospataki iskola. A válasz a Csendőr Lekszikóban jelent meg.

A kötelesség buzdít. Válasz a Csendőr Lekszikóban.

Erkölcösség. Irjon az illetékes román anyakönyvi hatóságnak, hogy anyakönyvi kivonatát küldje meg. Ugy tudjuk, hogy a román hatóságok az ilyen kéréseket teljesíteni szokták. 2. Nem hiszük, mert fiatalabb annál, semhogy a háborúelőtti időben már tanár lehetett volna. Ha valami fontos okból akarja ezt tudni, kérdezze meg tőle levélben, felémelve természetesen az okot is, amiért ezzel a kérdéssel fordul hozzá.

Cs. B., Fehérgyarmat. 1. 24 órát meghaladó vagy egész éjszakán át tartott fárasztó szolgálatból való bevonulás után az őrsparancsnok pihenőt engedélyezhet, amit természetesen alvásra is felhasználhat. 2. Azt az illetőt is valószínűleg nagyon jól tudja, hogy az előírásokkal ellenkezik még akkor is, ha az érdekelt különben megérdemli a szóban forgó jelzőket. Ezt a legbiztosabban úgy lehet elkerülni, ha az illető erre nem ad okot a viselkedésével. 3. A testőrség jelenleg létszámon alul van, az arra alkalmas jelentkezők tehát számíthatnak a felvételre. A jelentkezőnek nőtlennek, 30 éven alulinak, legalább 174 cm. magasnak, egészségesnek és erkölcsileg is kifogástalannak kell lennie. (A kérelmet szolgálati úton a belügyminiszter úrhoz .VI. c. oszt.) kell felterjeszteni.

T. J. csendőr. 1. Az ezüst kardbojtot egy a közeljövőben megjelenő rendelet értelmében a csendőrőrmesterek és törzsőrmesterek is viselhetik. 2. Csendőrnek évenként 4 heti szabadságot lehet kérnie, különös méltánylást érdemlő esetben azonban 6 hetet is lehet számára engedélyezni.

P. F. törzsőrmesternek. Ha szolgálatképesnek érzi magát, a tényleges állományba való visszavételét kérje szolgálati úton a belügyminiszter úrtól (VI. c. oszt.). A kérvényhez hatósági orvosi bizonyítványt kell csatolnia, amely a szolgálatképes egészségi állapotát igazolja. Egyébként öt éven keresztül csak ideiglenes nyugállományban maradhat; ez idő letelte előtt végleges nyugállományba való helyezését csak abban az esetben kérhetné, ha a 60. életévét betöltötte, illetőleg a 100%-os nyugdíjra jogot adó szolgálati ideje megvolna. Különben ha csak a nősüléséről van szó, azt ideiglenes nyugállományban is megteheti, a nősülési engedélyt azonban ép úgy kérni kell, mintha ténylegesen szolgálna.

Vitakozók. Válasz a Csendőr Lekszikó rovatban.

Szegfű. A levelében megírt adatok szerint igényjogosultsági igazolvány iránti kérvényét már benyújthatja. Kérelmét őrskihallgatáson adja elő. A leveléhez mellékelte 80 fillért lapunk javára bevételtek.

Brassó 77. Majd megtudja a parancsból.

G. A. csendőr, Nyírmeggyes. Jellegét nem tudtuk kibetűzni. Egyébként forduljon érdeklődésével írásban az Országos Levéltárhoz.

Hulló csillag. 1. Ha az államrendőrséghez akar a csendőrségi kötelezője lejártá után belépni, akkor ajánlatos az erre vonatkozó kérelmét kötelezője lejártá előtt őrskihallgatáson előadni. Őrsparancsnoka a kérelmet tovább terjeszti. Így elérheti azt, hogy megszakitás nélkül lép át államrendőrségi szolgálatba s akkor a csendőrségi szolgálati ideje a nyugdíjába be fog számítani. Hogy azután a rendőrséghez annakidején lesz-e felvétel, s ha igen, Önt alkalmasnak fogják-e találni a felvételre, azt mi nem tudhatjuk. Csak mint próbaidős rendőrt veszik fel. 2. A koronaőrséghez most nincs felvétel, de úgy értesültünk, hogy erre a közeljövőben esetleg sor kerülhet. Kérelmét adja elő őrskihallgatáson s egy alkalommal, amikor Budapesten jár, vagy szabadsága alkalmával külön e célból felutazva, személyesen jelentkezék a koronaőrségen, mert személyes bemutatkozás nélkül a felvétel nem történhetik meg. 3. Az állatbiztosító társaság Budapesten, IV., Papnövelde-utca 10. sz. alatt van.

1903. 1. Válasz a Csendőr Lekszikóban. 2. Rendezésre váró kérdés.

Az iroda. Válasz a Csendőr Lekszikóban.

A Csendőrségi Lapok részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**

VI., Révay-utca 22. **vesz fel.** Telefon: T. 157-83.

Mindenemű megkeresések erre a címre intézendők.

Több mint 31 év óta a világot uraló eredeti angol

The Champion kerékpárokat

3 évi jótállással havi 20 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, pedál, nyergeket nagyban gyári árban, külső gummik 6-80 pengőtől, belsők 2-10 pengőtől, Motobécane francia motorkerékpárokat 840 pengőért szállítunk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpár- és gumminagykereskedők

Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen. Budapest, VIII. József-körút 41.

BÚTOR részletre **Ó** Budapest **3.**
olcsón VI., **Ó-utca**

Postások és rendőrség szállítója.

Kerékpárok
Kerékpárgummi Világhírű „Styria“ gépek.

Alkatrészek. Mindent legjobb minőségben olcsón, részletfizetésre is szállítunk.

Deményi és Fia
Budapest, VI., Teréz-körút 4. sz.
Alapítva 1894. évben. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR a minőség, olcsón garanciával,
részletre készpénzárban!
„CORVIN“ BUTORCSARNOK
Budapest, VII., Dohány-utca 39.

Órák **Gábor Lajos** **Ékszerék**
Budapest, V., Lipót-körút 30.

— Kérjen órák és ékszerekből ingyen árjegyzéket, mely szerint 3-5 havi részletre vásárolhat. —
Készpénzfizetés mellett 10% engedmény.

Niagara. Válasz a Csendőr Lekszikonban.

Hazaszerető. Örmesterré 5 évi szolgálat után léptethető elő, ha arra egyébként is alkalmas.

Ösziróza. Az igényjogosultsági igazolvány elnyeréséhez szükséges 12 évi szolgálata már megvan. Ebből 6 év a csendőrségi szolgálati ideje s ha ezen felül a katonaságnál legalább két évet mint altiszt (tizedesi rendfokozattól számítva) teljesített szolgálatot, akkor megvan a 8 évi altiszti szolgálati ideje is és ebben az esetben az igényjogosultsági igazolvány iránti kérelmét örskihallgatáson előadhatja. Ha azonban a katonaságnál nem volt altiszt vagy két évnél kevesebb ideig volt az, akkor várnia kell addig, amíg a csendőrségi szolgálati ideje és a katonaságnál altiszti rendfokozatban töltött ideje együttesen eléri a nyolc évet. Az útmesteri állásokra hirdetett pályázatokat egyelőre még korai volna figyelnie.

H. J. örmester, Gyula. A volt es. és kir. 1. huszárezred irattára elszakított területen maradt.

T. I. csendőr, Gyula. A volt es. és kir. 4. sz. árkász zászlóalj pótkerete Kremsben volt, irattárának sorsa ismeretlen.

Citadella. 1. A volt 306. honvéd gyalogezred a 23. és 30. honvéd gyalogezredtől kapta a kiegészítését. Az utóbbi irattára az Északpest vármegyei alispáni hivatalban van. 2. Hogy az árvaszékéknél letétbe helyezett pénzeket valorizálják-e és ha igen, mikor, azt ma még senki sem tudja. 3. Az 1926. évi 24. sz. Csendőrségi Közlönyben megjelent 181.087/VII. c. 1926. sz. belügyminiszteri rendelet 1. b. pontja a próbacsendőrök és csendőrök részére a khaki társasági sapkát kávébarna zsinórral, sapkarózsával és fénytelen koronás gombokkal rendszeresítette.

Nagymaros. A „Magyar Köztisztviselők és Allami Alkalmazottak Takarékpénztára Egyesület“ (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 72.) értesülésünk szerint csőd eljárás alatt áll.

Keszthelyi István örmester, Siklós. Tudomásunk van egy Hügyec János nevű építkezési vállalkozóról, aki Szerbiában teljesített népfelkelő szolgálatot, de nem örmesteri, hanem szakaszvezetői rendfokozatban. Az illető Békéscsabán, a Jókai-utcában lakik.

Záróra. Válasz a Csendőr Lekszikonban.

Határszél. 1. Miután Önt április 21-én ítelték el és október 1-én vették újra növedékbe, megszakítása 5 hónap és 9 (nem 14) nap. Tekintettel azonban arra, hogy Ön csak július 28-án vétetett végleg fogyatékbba, mindenesetre vitás lehet, hogy az április 21-étől július 28-áig terjedő idő az Ön előző szolgálata gyanánt számításba vehető-e vagy sem. Jelentse ügyét örskihallgatáson és kérje, hogy azt döntés végett a kerületi parancsnokság elé terjesszék. Mi azt hisszük, hogy a megszakítást csak július hó 28-ától kezdve fogják számítani. Csak ha ez az ügye eldől, akkor tudjuk majd Önnek megmondani, hogy magasabb fizetési fokozatba, illetve örmesteri rendfokozatba mikor léphet elő, illetve, hogy a kötelezője mikor jár le. Nyugdíjba semmi esetre sem számít be az 5 hó és 9 nap. 2. Kókai Lajos könyvkereskedésében (Budapest, Kammermayer Károly-utca 3.) néhány fillérért megkaphatja a Magyar Tudományos Akadémia által kiadott helyesírási szótárt, az mindenesetre jó segítséget fog Önnek nyújtani a helyesírás elsajátításában. Egyébként a helyesírást gyakorlat útján is el lehet sajátítani. Különösen figyelje a fogalmazványokon eszközölt javításokat, jegyezze meg magának azokat, hogy ugyanazt a hibát kétszer egymásután el ne kövesse. Pár hónap alatt Ön is észre fogja venni, hogy mennyit halad. 3. Valorizálatlan vagyonszét nem köteles az árvaszékéktől felvenni, de nem hisszük, hogy ebből valamikor előnye származna. Ha egyszer majd valorizálni fognak, akkor is gondolni fognak az Önéhez hasonló esetekre. 7. Könyvből vagy szótárból nem lehet mémetül megtanulni, mint minden nyelvhez, ahhoz is gyakorlat kell. Nem ajánljuk, hogy nekifogjon, inkább tanuljon meg jól magyarul.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

PINCZÉS ZOLTÁN százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.

(Telefon: T. 205-67, 205-68, 205-69.)

Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

CSENDŐR-

**tisztek, altisztek
és azok családtagjai**

nyolc havi részletfizetésre készpénzáron

a következő cikkeket kaphatják:

női-, férfi- és egyenruha- szöveteket, belésárukat, vásznot, sifont, zefireket, és egyéb vászonárukat, női s férfifehérműveket készen és rendelésre,	törülközőket, abroszokat, kötött és szövött árut, kötött gyermekgarnitúrát, kesztyűt, harisnyát, kész kötött kabátokat, függő- göny és függönykerméket,
---	--

uj, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókerméket, selymeket, valamint díspárnákat a

TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZÁM.

Az egyes vásárlások utáni első részletek 1927 július hó 1-ével kezdődnek.

Elsőrendű német gyártmányú

kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál

Budapest, VI., Andrássy-út 83-85 sz.

Telefon 980-22.

BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33

(Klauzál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak óriási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.

CSENDŐRSÉGI KERÉKPÁRJAINK

MEGÉRKEZTEK!

Kinevezett csendőröknek kedvező feltételekkel. Nagy javító műhely. Gyermek-kocsik raktár. Alkatrészek nagybanl árban. Árjegyzék 600 képpel ingyen.

Láng Imre motor, kerékpár, varrógép és Budapest, VI., Teréz-körút 3 (sarok műszaki cikkek gyári lerakata üzlet)

Pontos és legjobb órák:

Doxa . . 350.000 K

Omega . 550.000 „

5 évi írásbeli jótállással

POLGÁR KÁLMÁN FIA műorás és ékszerész

Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.

Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.

Részletfizetés bevezetve! * 30 éves cég